

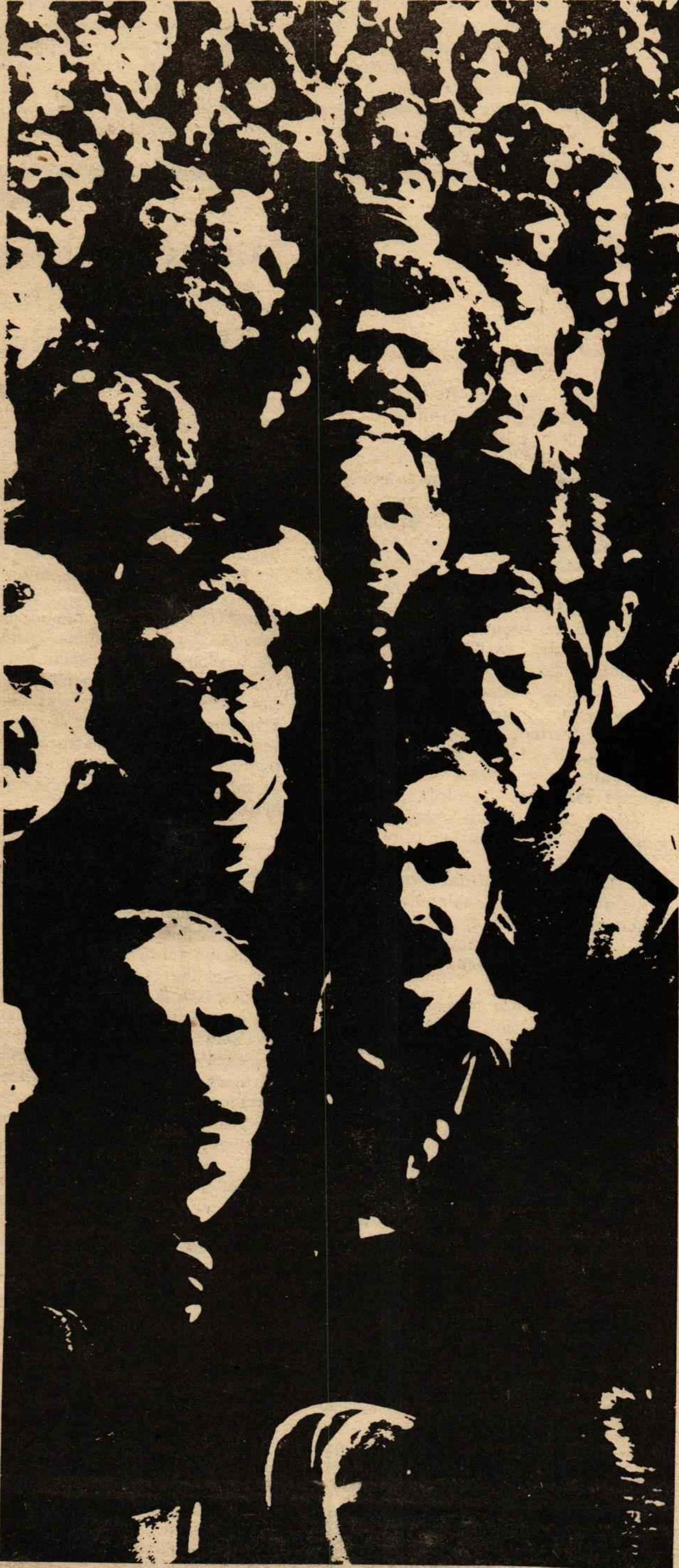
Birlik

26

BÜTÜN
ÜLKELERİN
İŞÇİLERİ
BİRLEŞİN!

13 AĞUSTOS 1979
FIYATI 10 TL.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Merkez Organı



DEMOKRATİK
GÜÇBİRLİĞİ
YİĞİNLARIN
AKTİF
KATILIMIYLA
HAYATA
GECİRİLSİN

Ahmet Kaçmaz: «Siyasi İktidar Mücadelesinde İşçi Sınıfının Başlıca Silâhı Partisidir»

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz, Sakarya Karasu'da yapılan Doğu Marmara - Batı Karadeniz bölge toplantısına gönderdiği mesajda şunları söyledi:

«Seçimler sosyalist mücadelenin alanlarından sadece birisidir. Esas olan emekçi halkımızı demokratik halk devrimine hazırlamaktır. Bu hedefe çetin sınıf mücadelelerinden geçilerek varılacağı açıktır.

İşçi sınıfını ve emekçi halkı burjuvazinin saldırılarına karşı yönlendirebilmek için örgütlü siyasi mücadele vermek esastır. Bu da, ne dağılık gençlik gruplarıyla, ne de sendikalar, meslek örgütleri ve benzerleriyle sağlanabilir. «İktidar mücadelesinde işçi sınıfının partisinden başka silâhı yoktur». İşte Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin emekçi halkı-

mız için önemi buradadır.

Faşizmin alabildiğine ertan zorbalığı, egemen güçlerin daha da saldırganlaşacaklarının işaretidir. Faşist milliyetçi hareketin tekelci parababaları tarafından kullanıldığı iyi bilinmektedir. Demokrasiyi «lüks» bulan burjuvazi faşizmi tezgahlamak hazırlıkları içindedir.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi bilimin ve işçi sınıfının mücadele üslubunun öngördüğü örgütlenmesiyle en çetin zorluklarla başedebilecek güçtedir. İşçi sınıfı, örgütlü iktidar mücadelesinin önemini hızla kavramakta ve Partimize yönelmektedir. Sosyalist mücadelede partinin tayin edici rolünü kavrayan yığınları partimiz çatısı altında sınıf mücadelesine sevk etmek başlıca görevimizdir.»

TSİP Burdur ve Isparta İl Örgüt Toplantıları

TSİP Burdur ve Isparta il örgütleri 12 ve 13 Ağustos günleri iki toplantı düzenlemişler, bu toplantılara çevre illerden de kalabalık partili ve sempatizan dinleyicilerle birlikte ilerici demokratlar da katılmışlardır. TSİP MYK üyesi Ali Kar her iki toplantıda birer konuşma yapmıştır.

Ali Kar'ın Burdur konuşması özetle şöyledir:

«Milyonlarca işçi sınıfı ve Emekçi yığınları açlık, sefalet, işsizlik, hayat pahalılığı ve faşist saldırılarla karşı karşıyadır.

Asgari ücretle çalışmakta olan bir işçinin eline günde net olarak 115 lira geçiyor. Bu para orta hesaplı bir kilo zeytin parasıdır. Görüyoruz ki bir işçi sabahdan akşama kadar bir kilo zeytin perasına çalışıyor! Şayet zeytin almayıp peynir almayı düşünürse Ancak 800 gram peynir olabilir. Peynirden vaz geçerse 600 gram kıyma alabilir. Ve bu kıymanın kalitesi kokmuş kapitalist sisteme benzer: Bağırsak, iç yağları, çürümüş et parçalarının karışımından meydana gelmiştir!

Kış mevsimi yaklaştıkça emekçi halkımızın derdi ve yoksulluğu daha da artıyor kalorisi düşük en adi kömürün tonu 2000 TL'dir odunun tonu 3000 TL dir.

İşçi sınıfı ve emekçi halkımızın büyük çoğunluğu gayri sıhhi gece konduklarda oturuyor. Bir gece kondu ısınabilmesi için 4 ton kömür 1 ton oduna ihtiyaç vardır. Toplam 11 bin TL eder ton başına 500 TL. de nakliye alınıyor. Böylece bir işçi veya emekçinin kışlık yakacak masrafı 13.500 TL tutuyor.

Bu bir kışlık yakacak masrafının karşılanması için işçinin hiç bir şey yemeden, içmeden, ev kirası vermeden tam beş ay çalışması gerekiyor.

İşte sefaletin korkunç tablosu böylece ortada sırtıyor. Hal böyle iken burjuvazinin renkli basını çöpcülerin yirmi bin lira aldığını iddia ediyor. onun iddia ettiği 20 bin bürüt maaştır. Bu da ancak 25 yıl süreli çalışan ve üç çocuğu, bir eşi olan sendikacı bir işçi söz konusudur.

20 bin lira bürüt maaşın vergi ve sigorta primleri kesildikten sonra işçinin eline sadece 9 bin lira geç-

biliyor 5 nüfuslu bir işçi ailesi için nüfus başına ayda 1800 lira düşmektedir.

Bu korkunç hayat pahalılığı karşısında 1800 lira ile nasıl yaşanır.

İşçi sınıfımızla beraber milyonlarca yoksul köylüler ve sayıları milyonlara yaklaşan tüm küçük memurlar açlık ve sefaletle boğuşuyorlar. O memurlar ki burjuva devlet mekanizmasının tüm yükünü ve meşakkatini omuzlarında taşıyorlar. Çektikleri sefalet yetmiyormuş gibi bir de sürgün olma tehdidi ve her türlü anti-demokratik baskılara hedef oluyorlar. Gelip geçen burjuva iktidarı Asgari geçim indirimi ve vergi iadesi vaatleri ile yıllardır küçük memurları oyalayıp aldatıyorlar. Bütün bunların sorumluluğu Kapitalizmdir. Ve kapitalist sistemi ayakta tutan burjuvazidir. Onun siyasi temsilcileri olan MC. Hükümetleridir.

MC. Hükümetleri ülkeyi 70 sente muhtaç ettiler. Sefaletle beraber kanlı faşist terörü tırmandırdılar. Demokrasi güçleri M.C.'ye geçit vermedi M.C.'yi yıkıp sosyal demokrasinin iktidara gelmesini sağladı. Ancak sosyal demokrat olan CHP muhalefette iken verdiği ekonomik ve siyasi vaatlerin hiç birisini yerine getirmedi.

Bunun sorumluluğu ve vebali çok büyüktür CHP bu vebalin altında ezilip yıkılacaktır. Bunda iki sene önce CHP'yi umut olarak gören emekçi halkımız CHP'nin umut olmadığını artık yaşıyarak gördü. Şimdi işçi sınıfı emekçi halkımızın gerçek umudu sosyalizmdir.

Sosyalist hareketimizin birliğini sağlamak için ciddi ve sınımlı girişimlerde bulunan TSİP emekçi bakımımızın sıcak ilgisini ve candan desteğini görüyor. 14 Ekim seçimlerinde tüm demokrasi güçleri TSİP'nin birlikçi politikasını oyları ile destekliyerek sosyalist hareketin ve solun birliğini yokuşa sürenlere mutlaka önemli bir ders vereceklerdir!»

Ali Kar, 13 Ağustos Isparta toplantısında yaptığı konuşmada burjuva politikacılarının —Ecevit dahil— her seçimden önce halka bol keseden dağıttıkları vaatlerin hiç birini tutmadıklarını, hepsinin halk için

«DİSK ve TÖB-DER SEÇİMLERDE SOL'UN İŞBİRLİĞİNDEN YANA AĞIRLIK KOYMALIDIR»

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Başkanlık Kurulu'nun 10 Ağustosta yayınlanan bildirisinde şöyle denildi:

«DİSK, TÖB-DER ve diğer merkezî meslek örgütleri yöneticilerinin Eskişehir'de yapacakları ortak toplantı demokratik hareket açısından önemlidir. Faşizme ve gerici güçlere karşı Demokratik Güçbirliği Platformu etkince hayata geçirilmelidir. İki milyonu aşkın üyeleriyle dinamik bir toplumsal gücü temsil eden demokratik örgütlerin, önümüzdeki seçimlere se-yirci kalmaları beklenemez.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi seçimlerde solun işbirliğini önermektedir. DİSK'i ve diğer kitle örgütlerini işçilerin, emekçilerin, her meslekten çalışan insanların özlemi olan, «se-

çimlerde solun işbirliğini savunma-ya ve desteklemeye çağırıyoruz.

«Devrimci demokratik hareketin dağılmışlığını önlemek, sadece sosyalist siyasi mücadelemizin değil, aynı zamanda halkımızın seçkin meslek örgütlerinin de görevidir. Demokratik ve siyasal planda tüm ilerici güçlerin işbirliği ivedi olarak sağlanmalıdır. Önümüzdeki seçimler emekçi halk hareketi açısından önem taşımaktadır. Sendikalar ve demokratik örgütler, halkımızın çıkarları doğrultusunda, seçimlerde solun işbirliğini savunan politikaları ve birlik çabalarını desteklemelidirler. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Eskişehir toplantısının verimli ve yapıcı olmasını yürekten dilemektedir.»

TSİP Milletvekili Seçimi Yapılacak İllerde CHP'yi İşbirliğine Çağırıyor

TSİP Başkanlık Kurulu, Cumhuriyet Halk Partisi'ni 5 ilde yapılacak milletvekilliği seçimlerinde işbirliğine çağırıyor. Başkanlık kurulunun çağırısı şöyle:

«Yeni seçilecek 5 milletvekilinin, hassas Parlamento dengesinde hükümetin geleceği açısından tayin edici olacağı görüşü geçerli değildir. Zaten Adalet Partisi'nin asıl hesabı, oy oranını yükselterek hükümeti çözmektir. Bu hesabı bozmanın yolu, Milliyetçi Cephe'ye karşı olan partilerin halktan geniş destek sağlamalarıdır. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, yeni arınıklar içindeki yığınların içten desteğini kazanacak ve 29 ilin tamamında bu hesabın bozulmasında öncü rol oynayacaktır.

Bunun yanı sıra milletvekili seçimlerinden başarılı çıkmak elbette istenir. 5 ilin 4'ünde Halk Partisinin hiç bir şansı yoktur. Bu durumda geniş yığınların dileği olan seçim işbirliği, başarının biricik yoludur. Halk Partisi bu yalın gerçeği kavramalı ve milletvekilliği seçimi yapılacak 5 ilde, demokratik kamuoyunun desteğini sağlayacak bir işbirliğine yönelmelidir. Soldaki partilerin, sendikaların, demokratik kuruluşların ortaklaşa yürütecekleri bir seçim çalışmasıyla, Cumhuriyet Halk Partisi listesinden seçime katılacak ortak adaylar milletvekili seçimlerinde başarı kazanacaklardır. Halk Partisi'ni halka karşı sorumluluğunu kavramaya ve işbirliği konusundaki olumsuz tutumundan vazgeçmeye çağırıyoruz.»

mak için saldırıya geçmiştir.

Burjuvazinin ve MESS'in saldırılarını başa çıkartmak, önümüzdeki toplu sözleşmeleri başarı ile sonuçlandırmak, DİSK'in sınıf sendikacılığı yolunda yeni mevziler elde etmesine katkıda bulunmak acil görev-dir.

TSİP'li işçiler ve sendikacılara bu konuda pek çok görev ve ağır yükler düşüyor. Hem burjuvaziye karşı en ön saflarda yılmadan savaşacağız, hem de DİSK'in ve DİSK'e bağlı sendikaların birliğini kendi Grup çıkarına feda edenlere musade etmeyeceğiz!»

DEMOKRATİK GÜÇBİRLİĞİ'NİN HAYATA GEÇİRİLMESİ İÇİN

Türkiye'de devrimci-ilerici güçler arasında **Demokratik Güçbirliği** kurulması sorunu güncelliğini ve ivediliğini koruyor. Henüz çözümlenmemiş olan bu sorun kapsamında, ülkemizin belli başlı demokratik meslek örgütlerinin yürütme kurullarının 11-12 Ağustos'taki ortak toplantıları bu yolda yeni bir girişim niteliğindedir.

Bu yazı, sözkonusu Eskişehir toplantısı öncesinde kaleme alındığı için, toplantının sonuçlarını değerlendirme olanağına sahip değiliz. Ama bu vesileyle, Demokratik Güçbirliği konusundaki en önemli birkaç vurgulamamızı yeniden yapmak gereğini duyuyoruz.

Bilindiği gibi, demokratik örgütler arası **Demokratik Platform'un** **MERKEZİ** düzeyde kurulması yolundaki ilk girişim, TÖB-DER'in 1976 yılındaki 3'cü Kongresinden sonra işbaşına gelen yönetim tarafından başlatılmıştı.

Yeni seçilen yönetim, bilimin öngördüğü şekilde böyle bir platformun kurulmasının geciktirilmemesi ve bu Platformda işçi sınıfımızın ileri sendikal örgütlenmesinin belirleyici konum taşıması gerektiği görüşünden hareketle, DİSK'le konuyu görüşmeyi kararlaştırmıştı. Böylece TÖB-DER'in yeni yönetiminin ilk işi zaten birçok ilde (tabanda) sağlanmış olan demokratik güçbirliğini, merkezi düzeyde oluşturmak yönünde girişimde bulunmak olmuştur. Gültekin Gazioğlu, bu amaçla o zamanki DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler ile görüşmüş ve öneriyi getirmişti. Bu öneri içinde Demokratik Güçbirliği'nin kalıcı ve merkezi olarak gerçekleşmesi ve ilk eylem olarak DGM'lere karşı güçlü bir ortak direnişin konulması vardı. Ne var ki, o zamanki DİSK yönetimi bu öneriyi olumlu gördüğünü söylemekle birlikte, bir türlü demokratik işbirliğine yanaşmadı. Demokratik Güçbirliğine gelmediği gibi, DGM'lere karşı, işçi direnişini diğer dost örgütlere haber vermeden başlattı. Böylece işçilerin müttetiklerinin eyleme katılmaları daha büyük bir eylemin kotarılması sağlanamadı.

Daha sonra, Ankara'da merkezi düzeyde böyle bir Demokratik Güçbirliği Platformu kuruldu. Bu platform, TÖB-DER ve TMMOB'nin girişimiyle DİSK'e yeniden öneri getirdiyse de, Kemal Türkler yönetimi bu öneriyi **gene** savsakladı.

Demokratik Platform çalışmalarını sürdürerek Anadolu'nun birçok yöresinde Faşizme, pahalılığa, işsizliğe karşı, ya da diğer genel demokratik amaçlı kitlesel eylemler düzenledi. O platformda yeralan emekçi örgütlerinden çoğunun acil talebi olan Grevli Toplu Sözleşmeli Sendikal Haklar mücadelesinin yaygınlaşıp daha geniş ölçeklerde kitlelere malolmasına katkı getirdi. MC'ye karşı birçok somut durumda, demokratik kitle örgütlerinin merkezi düzeyde ortak tavır almasını sağladı.

Daha sonra, Demokratik Örgütler yeni DİSK yönetimine ortak mücadele önerisini yinelediler. Bir süre sonra DİSK de merkezi olarak ve fiilen platforma katıldı. DİSK'in öncülüğünde gerçekleşen 20 Mart 1978 eylemi ile 1 Mayıs 1978 eylemini izleyen aylarda, Demokratik Platform aktif bir davranışta bulunmadı. Geçtiğimiz yıl güz aylarında, Demokratik Platform DİSK'in inisiyatifleriyle yeniden oluşturulmak istendi ve bir dizi toplantı yapıldı.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, Demokratik Platform konusundaki görüşlerini ve önerilerini 1978 Kasım ayı içinde DİSK'e ve onun aracılığıyla Platforma ilettiler. Bu mektubu broşür haline çoğaltıp en geniş demokrasi güçlerinin görüşüne sundu.

Ne var ki, Demokratik Platform için yapılan bu yeni girişimden bir sonuç çıkmadı. Aradan geçen zaman içinde K. Maraş olaylarıyla faşist terör yaygın kitle katliamlarına dönüştürülmek istendi. Faşist cinayet şebekelerinin seldirileri arttı. Bu arada sosyal demokrasi eliyle sıkıyönetim getirildi. Devrimci-ilerici yayınların pek çoğu yasaklandı. Zaten kısıtlı olan demokrasi daha da daraltıldı. Derken, sıkıyönetimin kapsamı ve alanı genişletilerek **ulusal baskıların** şiddetlendirilmesi yolunda ilâve bir araç olarak kullanıldı. Ve nihayet 1 Mayıs 1979'da tüm 1 Mayıs güçlerine karşı ağır bir **burjuva saldırısı** tezgâhlandı.

Son haftalarda, Demokratik Platform'un hayata geçirilmesi yolunda girişimler yeniden başlamıştır. Sözü ettiğimiz Eskişehir toplantısı bu yolda yeni bir girişimi oluşturmaktadır.

Bütün bu özetlediğimiz olaylar göstermektedir ki, üç yıldır sürdürülen tüm çabalara rağmen **MERKEZİ** düzeyde ve **KALICI** bir Demokratik Güçbirliği henüz gerçekleşmemiştir.

Oysa bu güçbirliği tabanda ve yerel planda fiilen vardır. Anadolu'nun en uca kasabalarında bile, demokrasiden yana örgütlü güçler — siyasal nitelikli olan ve olmayan örgütler — zaten hemen her demokratik sorunda ortak tavır koymakta ve dayanışma içinde davranmaktadırlar.

Uzun yıllardır sürdürdüğümüz ve son üç yılda bazı kısmi meyvalarını alabildiğimiz Demokratik Platform çabaları ise, Güçbirliği'nin asıl olması gereken ve en etkin biçimini ifade eden **merkezi** düzeyde gerçekleşmesi yolundaki uğraşlardır.

Böyle bir merkezi güçbirliği, bugüne değin olanca kepsamıyla ve kalıcı bir şekilde, sürekli eyleme dönük olarak niçin gerçekleşmemiştir?

Çok açıktır ki, bu sorunun cevabı **POLİTİK** faktöre bağlıdır. Sözkonusu politik faktör ise, başlıca şu öğeleri içermektedir:

— Demokratik Güçbirliği, esas olarak **GENEL DEMOKRATİK** hedefleri içermektedir. Bu nedenle Demokratik Platformun öngördüğü mücadele özünde **SİYASAL**'dır.

— Demokratik Platformda yer alan sendikal ve diğer meslek örgütleri kuşkusuz ki kendi zümrelerinin çıkarları doğrultusunda ve kendi özel (zümresel) alanlarında özgül ekonomik-demokratik mücadele vermektedirler. Bu örgütlenmelerden sendikal haklara, yani grev ve toplu sözleşme haklarına sahip bulunanlar, sınıf mücadelesinin ekonomik alanında en somut işlev taşıyanlardır.

— Ne var ki, anti-demokratik yasalar nedeniyle grev ve toplu sözleşme hakkına sahip olmayan diğer demokratik meslek örgütleri de özünde birer sendikadılar, yani esas görevleri ekonomik mücadele olan ekonomik emekçi örgütleridir.

— Kuşkusuz ki, gerek DİSK'in, gerekse platformdaki diğer demokratik örgütlerin kendi özgül alanlarında verdikleri ekonomik-demokratik mücadeleler, Demokratik Platform'la daha büyük etkinlik kazancaktır.

— Fakat Demokratik Platform'un ana hedefleri faşizme, emperyalizme, tekellerin egemenliğine ve her türlü siyasal gericiğe karşı **GENEL DEMOKRATİK** hedeflerdir. Bu hedefler, o örgütlerin tek tek zümre tabanlarının özgül acil taleplerini kapsadığı gibi, tüm halkımızın, topyekûn emekçi hareketinin acil demokratik hedefleri için halk güçlerinin birliğini ve birlikteliğini öngörür niteliktedir.

— Durum böyle olunca demokratik örgütlerin tek tek verdikleri ekonomik-demokratik mücadelelerin siyasal içeriklerinin çok ötesinde bir **POLİTİK MÜCADELE** sözkonusudur.

— Şu halde, güçbirliği platformu büyük ölçüde **SİYASAL DEMOKRATİK MÜCADELE** özülüyle donanmıştır. Bu husus, platformdaki kimi kitle örgütleri tarafından ister kabul edilsin, ister edilmesin, açık bir gerçekliktir, yaşanan somut bir vakiyadır.

— Bu nedenle, sözkonusu platformun belirleyici unsuru **SİYASET**'dir. Esasen, bugüne değin gösterilen çabaların süreklilik kazanmamasının nedeni de solda yeralan ve toplumsal işlev taşıyan siyasal çizgiler arasında merkezi düzeyde ve kapsamlı bir **SİYASAL İŞBİRLİĞİ**'nin sağlanamamış olmasıdır.

— Türkiye sosyalist siyasal hareketinin bölünmüşlüğü, soldaki siyasal güçlerin dağınıklığı, Platform'un bugüne değin kalıcı kılınamamasının başlıca politik etkenlerindendir.

— Demokratik kuruluşlar birer kitle örgütü olsalar da, onların üye tabanları, sadece kendi özgül sorunları ile ilgilenen ve ülkemizdeki politik gelişmelere kayıtsız kalan nitelikte **değillerdir**. Tam tersine bu üyelerin büyük çoğunluğu halkımızın en fazla politize olmuş kesimleri arasındadırlar. Bunun doğal bir sonucu olarak, sözkonusu örgütlerin üyelerinin büyük bir bölümü ideolojik ve politik tercihlere sahiptirler. Bu örgütlerde, Türkiye solunun değişik siyasal eğilimlerinin etkin olması ve yönetimlerinin de genellikle bu siyasal çizgilerin bir kısmının ittifakları ile belirlenmesi rastlantı değildir.

— Bu örgütlerin tabanlarında çok sayıda bulunan politikleşmiş unsurlar arasında genel olarak ideolojik tercihini soldan yana yapmış olan, fakat sosyalist hareket veya genel sol içindeki siyasal örgütlenmelerden (çizgilerden) herhangi birini henüz kesin olarak seçmemiş olan unsurların da sayısı az değildir. Bu unsurların da özelemleri, genel olarak sosyalist hareketin siyasal birliğinde ve solun siyasal işbirliğinde yatmaktadır.

— Bütün bu nedenlerden dolayı, genel olarak **sola politize olmuş**, bir kısmıyla sol içindeki siyasal çizgi tercihlerini yapmış, diğer bir bölümüyle henüz seçişini bu kadar somutlamamış üye kitlelerinin **hepsinin birden** genel demokratik harekette aktif ve kitlesel bir mücadeleye seferber edilebilmesi, solun siyasal işbirliğinin merkezi düzeyde sağlanmasına bağlıdır.

— Aynı şekilde, bunun bir yansıması ve kolaylaştırıcısı olarak, Türkiye'de işlev sahibi tüm devrimci-ilerici siyasal çizgilerin, kendilerini temsil edecek örgütlerle birlikte bu platformda doğrudan yeralmaları gerekmektedir.

— Demokratik Platform'dan bugüne değin çıkardığımız deneyler göstermektedir ki, oradaki çeşitli tartışmalarda egemen gelen faktör siyasal eğilimler ve tercihler olmaktadır. Ne var ki, o platformda, siyasal çizgilerin çoğu **dolaylı** yollardan kimi demokratik örgüt yöneticileri ya da gençlik kuruluşlarının sözcükleri tarafından temsil edilmektedirler. Bu ise ortaya birtakım anlamsız paravanlar koymaktadır. Daha da kötüsü, aynı siyasal eğilimlerin yönetiminde olduğu bazı meslek örgütleri o siyasetlere bağlı gençlik örgütleri ile birlikte kümeleşmektedirler. Böylece Platform, devekuşu misali, ne bir siyasal platform olabilir, ne de bir demokratik platforma dönüşebilmeğe, ortaya şekilsiz ve ilkesiz bir durum çıkmaktadır. Bu nitelikteki bir platformun **bu koşullarda** hem bir siyasal platform, hem de bir demokratik platform olması, böylece, karar ve eylem üretmesi de, gerek bu ilkesizlikten, gerekse solun içindeki siyasal ayrılıklardan dolayı imkânsız kalmaktadır.

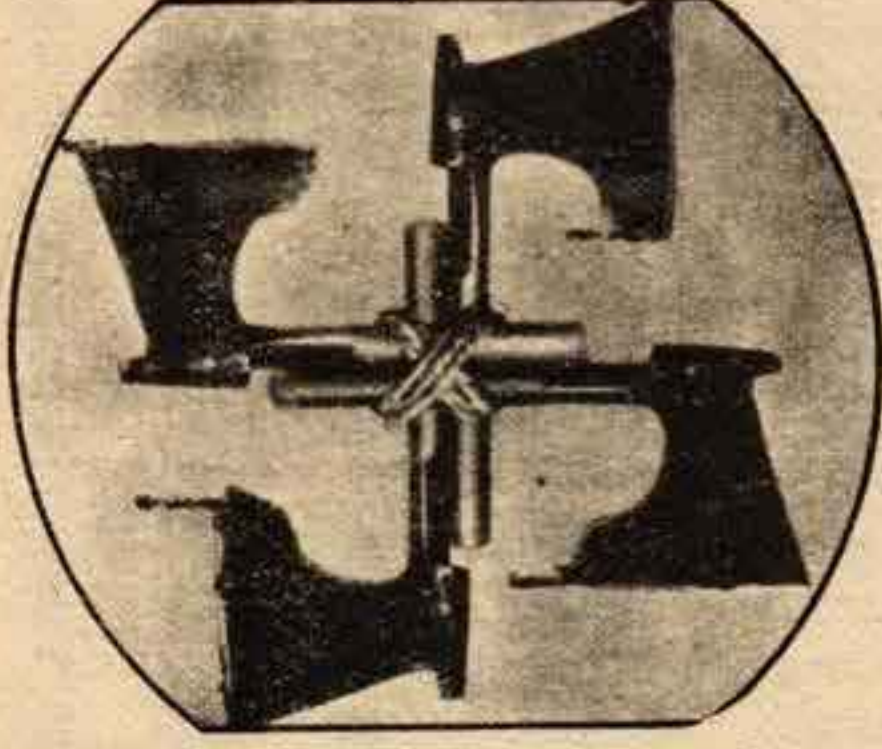
Bu garip duruma son vermek için, merkezi siyasal işbirliğini de kapsayacak ve hem demokratik, hem de siyasal nitelikli bir merkezi platformun oluşturulmasını sağlamak şarttır.

Bu sağlanamadığı takdirde, salt demokratik meslek örgütlerinin ya da siyasal nitelikli grupsal gençlik örgütlenmelerinin içinde yeralacağı bir platformun kalıcı başarılarına ulaşması olanaksızdır.

Bu konuda Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin yıllardır dile getirdiği görüşlerin ve önerilerin doğruluğu pratik içinde defalarca kanıtlanmıştır. Sorunun çözümü için bu görüş ve önerilerin tartışılması ve **ORTAK İLKELER** ile yöntemler haline dönüştürülmesi gerekir. Çünkü bu görüşler bilimsel olduğu kadar, onların bugünkü somut koşullarda hayata geçirilmesi demek olan öneriler de gerçekçidir. Başka «çözümler» aramak, yani siyaset dışı yollar önermek yeni yeni başarısızlıklardan başka birşey getirmeyecektir.

Dileğimiz bu gerçeklerin görülmesi ve ilkelerin saptanmasıdır. Bu ilkeler benimsendikten sonra, ortak çalışma yöntemlerinin o temel üzerine inşa edilmesi kolayca sağlanabilecektir.

Eli Kanlı MHP'ye Aman Yok



MHP'li Şeflerin Af Vaadi

TSİP: «Bu vaad, yakalanmış faşist suçlulara moral vermek olduğu kadar, dışardaki ülkücü komandoları daha da cüretlendirmek, onları daha fazla suça teşvik etmektedir.»

Türkiye'yi yıllardır kana bulayan faşist Milliyetçi Hareketin yalan ve demagojiyle örülmüş «meşruiyet» peşesi, her geçen gün somut ve apaçık gerçeklerin dayatmasıyla paramparça olurken, faşizmin insanlık dışı yüzü, geniş yığınların bilincine — hem de bir daha silinmemecesine — kazınmaya devam ediyor. Emekçiler, faşizmin ne menem bir belâ olduğunu bizzat hayatın içinde görüyorlar. Soyut lafların ötesinde, faşist tehdidi etinde, kanında, canında hisseden emekçi yığınlar, bizzat demagojik çarpıtma çabaları, bundan böyle ancak hüsrarla sonuçlanabilir.

Faşist saldırganlık, yıllardır gerici - faşist güçlerin kasıtlı çarpıtma çabalarıyla, dillere pelesenk edilen «sağ-sol çatışması» masalıyla, ne idüğü belirsiz, muğlak «an-rşî» edebiyatıyla gözlerden irak tutulmak, örtbas edilmek istenmiştir. Ancak, başta işçi sınıfı sosyalistleri olmak üzere, tüm halk güçlerinin yıllar öncesinden be-

lediği getirdikleri «sağ-sol çatışması» yok, faşist saldırılar var» gerçeği, hayatın kendisi tarafından defalarca ve defalarca doğrulanmıştır. Bugün bu somut hakikat, emekçi yığınların bilincine nakşolunarak somut ve büyük bir maddi güce dönüşmüştür.

Faşist terörün nereden kaynaklandığını, bugün bilmeyen, duymayan, görmeyen kalmamıştır. Bunu dünya âlem bilmektedir. Faşist terörün siyasi yönlendiricisi Milliyetçi Hareket Partisi'dir, onun yan örgütleridir. Ve bu gerçek, artık su götürmez kanıtlarıyla ortadadır. Faşist Milliyetçi Hareketin her tarafından kan damladığı resmen tescil edilmektedir. MHP'nin suç dosyalarının haddi hesabı yoktur. Ve bütün bu kanıtlar, belgeler, MHP'nin Anayasa'ya, kanunlara tümenden aykırı olduğunu, en ufak bir meşruluğunun dahi bulunmadığını ayan beyan ortaya koymaktadır.

Faşist milliyetçi - Ülkücü hareketin suç dosyaları habire kabarmaktadır. Sadece geçtiğimiz hafta onlarca yeni olay ve belge eklenmiştir bu dosyalara.

— Bir önceki hafta Doğan Öz'ü öldürmek suçundan idama mahkûm edilen faşist İbrahim Çiftçi, Ankara Beşcellevler'de 7 TİP'linin öldürülmesi suçundan dolayı yine idam cezası istemiyle yargılanacaktır.

— Doğan Öz davasının kararında üç MHP yöneticisi ve mensup oldukları kuruluşun üyeleri hakkında suç ilanı talebinde bulunulmasından sonra, geçtiğimiz hafta bu sefer İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesi MHP hakkında suç ilanı talebinde bulundu.

— 8 Ağustos 1978 gecesi Ankara'da Tepecik'e gitmekte olan belediye otobüsüne ateş açarak üç kişinin ölümüne ve 14 kişinin de yaralanmasına yol açan olaylar nedeniyle haklarında giyabi tutuklama kararı bulunan Ülkü Ocakları yöneticilerinden Esat Bütün'e MİSK Muhasebe Müdürü'nün çok miktarda para verdiği Ankara Emniyet Müdürlüğü'nün bir raporuyla saptanmıştır.

— Yine Ankara Balgat'ta 10 Ağustos 1978 gecesi 3 kahvehane taranması sonucu 5 kişinin ölümüne, 13 kişinin de yaralanmasına yol açan olaylar nedeniyle haklarında giyabi tutuklama kararı bulunan 3 faşistten Ethem Kısıksın 2. MC döneminde Devlet Bakanlığı yapan MHP Niğde Milletvekili Sadı Somuncuoğlu'nun özel kaleminde çalıştığı, ayrıca MC döneminde faşist işgal altında tutulan DİE'ye sokulduğu, diğer iki sanığın ise, yine MC döneminde Gıda Tarım Hayvancılık Bakanlığına alındıkları belirlenmiştir.

Bir dinlenme tesisindeki plaj kabinlerine ve su borularına patlayıcı madde koydukları saptanan ÜGD Burhaniye Şube Başkanı ile diğer bir ÜGD üyesi tutuklanmıştır.

— Seydighir'de, Türk-İş'e bağlı MHP yanlısı Türk-Metal Sendikası'nın şube başkanı ve şube sekreteriyle birlikte MHP ilçe yönetim kurulu üyesinin de aralarında bulunduğu 249 Ülkücü-faşist hakkında, silahlı çete kurmak ve isyana kalkışmak suçlarından, TCK'nın 149. maddesi gereğince dava açılmıştır.

Yukarıda sıraladıklarımız, sadece, geçtiğimiz hafta içinde basına yansıyan olaylardan bir kağıdır. Benzeri binlerce saldırı ve cinayetin altından MHP'nin çıktığı ve bunların resmen devlet arşivlerinde de yer aldığı bilinmektedir.

Kanıtlarıyla birlikte belgelenmiş bunca olay, sadece MHP ve yan örgütlerinin değil, onların işbirlikçilerinin de hakkından gelmek için yeter de artar bile. Zaten bu yüzden,

MHP'nin giderek iyice köşeye sıkışması sadece faşistleri değil, onların işbirlikçilerini de telaşlandırmaktadır. Başta AP olmak üzere, faşizm işbirlikçilerinin MHP'yi aklama gayretleri boşuna değildir. Çünkü bilmektedirler ki, MHP'nin mahkûmiyetinin ucu her halükarda kendilerine kadar uzanacaktır. Bundan kurtulmanın yolunu ise, tüm gerici, faşizm işbirlikçisi güçler, MHP'nin ayyuka çıkan suçlarının unutturulmasında görmektedirler. Bu açıdan, faşizmin işbirlikçilerinin MHP'yi aklama gayretleri anlaşılır bir şeydir. Fakat, sosyal demokrasinin de benzeri bir tavır içine girmesinin anlaşılır, izah edilir bir tarafı yoktur. Sosyal demokrasinin bu tavrının adı, en hafif tabiriyle gaffettir.

Demokrasiden yana olmanın ölçütü, bugün MHP'ye karşı tavrıda somutlanmaktadır. Bu yüzden, MHP'yi değil aklamak ve ona «kardeş» elini uzatmak, ona bir an dahi olsa zaman kazandırmak bile demokratiklikle bağdaşmaz. Oysa CHP, bir yandan kendi sorumluluklarından yana çizip tüm sorumluluğu adli makamlara yığarken, bir yandan da tutarsız ve kaypak tavrıyla bu makamların adeta elini kolunu bağlamaktadır. Halâ daha açık ve net bir şekilde anti-faşist tavır alamayan, aksine MHP'yi aklama çabalarına alet olan sosyal demokrasi, halka ihanetle eşdeğer olan bu tavrının ceremesini elbette çekecektir.

GÜN SAZAK'IN AF VAADI

Faşist milliyetçi hareketle organik bağları gün geçtikçe daha açığa çıkan faşist canilerin ardarda yakayı ele vermeleri bu arada MHP şeflerini bir başka yönden de telaşlandırmıştır. Ülkücü kaatillerin ağır cezalara çarptırılmalarının ülkücü saflarda yarattığı paniği önlemek için şimdi onlara «çok yakında» (14 Ekim seçiminden sonra) af vaadedilmektedir. MHP yöneticilerinden zengin iş adamı ve büyük toprak sahibi Gün Sazak 9 Ağustos günü verdiği demeçte şöyle demektedir:

«14 Ekim seçiminden sonra kurulacak bir seçim hükûmeti ile erken seçim yapılacaktır. Türk milleti bu iktidardan ebediyen kurtulacak ve elbette bu kurtuluş gününde bütün kaza ve kader kurbanlarını hürriyete kavuşturacak bir genel af da ilân edilecektir. Kurtuluş gününe millerimizi esenlikle ulaştırmak için MHP demokratik meşru mücadelesini yılmadan sürdürecektir.» MHP'nin «demokratik» ve «meşrû» mücadelesinin ne olduğunu ardarda ilân edilen mahkeme kararları, savcılık kovuşturmaları gösteriyor. MHP şefleri saflarının panikleyip dağılmasını ve daha başka gerçekleri de açıklamalarını önlemek için şimdi böyle gazete demeçleriyle af vadeleri çıkarmaya başlamışlardır. Faşist elebaşlarının bu gayreti, aynı zamanda, faşist terörün seçime kadar alabildiğine sürdürüleceğine de işaretler. MİSK Eğitim merkezinde bomba imal ettirmekten tutuklanan faşist sendika yöneticileriyle gazeteci Ali İnsan Özgür'ün kaatil sanığının askeri mahkemelerce serbest bırakılmalarından sonra çıkarılan bu af vaadi, terörün ardındaki faşist mihrekin saflarını sıkı tutma yolunda genel gayretlerinin bir parçasıdır.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi MYK üyesi Ethem Kiper, 11 Ağustos'ta Doğu Marmara ve Batı Karadeniz Parti Temsilcileri bölge Toplantısında konuşurken bu konuya da değinerek özetle şunları söylemiştir:

«Faşist milliyetçi hareketin siyasal merkezinin suç kanıtları ve dosyaları kabardıkça MHP yöneticileri-

BİLGİÇ DEMOKRASİSİ

Haftalık Yankı Dergisi'nin 12 Ağustos 1979 tarihli sayısında AP Genel Başkan Yardımcısı Sadettin Bilgiç'le bir mini röportaj yapılmış. Dergi Bilgiç'e, MHP'nin demokrasi karşısındaki konumunu soruyor ve AP'nin bu partiye karşı görüşlerinde herhangi bir değişme olup olmadığını cevap arıyor.

Sanırsız MHP konusunda fikri sorulacak olan AP'li Bilgiçtir. Sadettin Bilgiç'e, MHP'nin demokrasiyle ilişkisi yerine, olsa olsa, kendisiyle olan ilişkisi sorulabilir. Çünkü, Bilgiç'lerden biri MHP'de, öbürü de AP içinde faşizme hizmet etmektedirler. AP'yi MHP'ye ve dolayısıyla faşist harekete bağlayan «kişisel» faktörlerin başında Sadettin Bilgiç'in geldiğini bilmeyen yok gibidir.

Son günlerde MHP'nin görüşlerine biraz fazlaca başvuruluyor! Ve diğer burjuva partilerinin sorumluları da, bu «meraklılar»a, MHP konusundaki görüşlerini anlatmaktan büyük memnuniyet duyuyorlar.

MHP eğer kurtarılacaksa, bu onun «demokrasiye kazanılması» ya da böyle gösterilmesiyle mümkün olmayacaktır. MHP ancak faşizmle kurtulur ve bunu kendisi, başkalarından çok daha iyi takdir edecek durumdadır. Saldırganlığının da, telâşının da artması bundandır. Bu partinin demokrasiyle en küçük bir ilişkisinin olmadığı herkesin gözünde açığa çıkmıştır ve bu nedenle MHP'yi kurtarma çabalarından sonuç almak mümkün olamayacaktır.

Bilgiç ise, Yankı dergisine verdiği cevaplarda, MHP'nin faşist bir parti olduğunu gizlemek gayreti içindedir. Başka türlü de olamazdı zaten. Çünkü, her şeyden önce AP, bu partinin geçmişteki ve bugünkü eylemlerinden sorumludur ve MHP'nin suç ortağıdır. Ayrıca AP'nin geleceğe dönük hesapları içinde MHP'nin özel bir yeri vardır. AP, gerici siyasal bloklaşma içinde başı çekmektedir ve bu nedenle faşizm işbirlikçiliğinden ödün vermek niyetinde değildir. Bir kısım AP milletvekilinin ve seçmenin böyle düşünmüyor olması bu gerçeği değiştirmez.

Sadettin Bilgiç, «MHP demokrasiden yana bir partidir,» derken, sağ şiddet eylemlerinin «bireysel» eylemler olduklarını, bunların MHP ile hiç bir ilgisinin bulunmadığını, bulunsaydı MHP hakkında da dâvaların açılmış olması gerekeceğini, halbuki böyle durumun söz konusu olmadığını kanıt olarak göstermektedir. Bilgiç'in değil, aynı zamanda AP'nin de bakış açısı olduğu için önemlidir bu nokta.

Birincisi, terör eylemlerinin MHP ile ilişkisinin kabullenilmesi, AP'nin bir cinayet örgütüyle bilerek işbirliği yaptığı sonucuna varır. AP'ye böyle bir suçlamanın yönlendirilmemesi için MHP'nin temize (!) çıkması gerekir!

İkincisi, sosyal demokrasi AP'ye böyle bir politika geliştirme olanağını fazlasıyla sunmuştur. Bugünden «yargıç olmadığını» söyleyen Ecevit'in yarın MHP'den, dolayısıyla da AP'den «davacı» olmaya hiç mi hiç hakkı olmayacaktır. Yani, faşist harekete ve onun siyasal merkezlerine karşı sosyal demokrasinin takındığı olumsuz ve hatta aklayıcı tutum, her halükârda gerici siyasal cepheye yarar, demokrasi güçlerine de zarar getirecektir.

Gerici partiler şimdi sosyal demokrasiden sağladıkları olanağı tepe tepe kullanıyorlar. MHP'nin taşıdığı silahın burjuva demokrasisinden «ruhsatlı» olduğuna inanarak kendi cephelerinde açılan gedikleri onarmaya çalışıyorlar. Pek başarılı olamıyorlarsa da, bu, demokrasi güçlerinin kitleler üzerindeki etkinliğindendir.



nın de telaşı artmaktadır. Alpaslan Türkeş, TRT'ye mektup göndererek MHP'yi suçlayan seçim haberleri bültenlerini yayınladığı için tehditlere başvurmuştur. Oysa bu bültenler, Partilerin yasalarla güvence altına alınmış haklarıdır. Halk ve demokrasi düşmanı Türkeş, MHP'nin suçluluğunu dile getiren parti bültenlerinin yayınlanmasına karşı koyarak, yeni bir suç işlemekte ve faşizmin çıkarları doğrultusunda seçim propagandalarına ambargo koymak istemektedir.

Öte yandan MHP yöneticilerinden Gün Sazak ise hapisteki ülkücü canilere af vaad etmektedir. Bu vad, yakalanmış olan faşist suçlulara moral vermek olduğu kadar, dışarıdaki ülkücü komandoları daha cüretlendirmek, onları daha fazla suça teşvik etmektedir.»

Etem Kiper, ülkemizdeki anti-faşist mücadelenin güncel ve somut şiarının «MHP ve ÜGD'nin kapatılması, faşist elebaşlarının tutuklanması» olduğunu söyleyerek, «Bu tüm demokrasi savaşçıların ve onmilyonlarca emekçinin ivedi bir özlemi ve istemidir.» demiştir.

«BAYRAM DEĞİL, SEYRAN DEĞİL»

Patron kesiminin azılı savunucularından olan ve demokrasiden midesi bulunanaların demokrasiden gelen işveren Sendikaları Konfederasyonu Yönetim Kurulu Başkanı Halit Narin, memurların maaşlarının azlığından yakınmış ve işçilerin ücretlerindeki «yüksekliği» buna kanıt göstererek, ortaya çıkan durumun sosyal adaletle bağdaşmadığını buyurmuş!

İşveren kesiminin nabız atışlarını yansıtan Halit Narin acaba bu açıklamasında da samimi midir ve işverenlerin görüşlerini mi yansıtmaktadır?

İlk sözü doğru, doğru olmasına, «Enflasyon hızının % 60'lara ulaştığı bir durumda memur maaşlarındaki % 20 artışın korunacağı yolundaki ilke haksız ve tutarsızdır.» Ama satır atlamaksızın hemen ekliyor: «İşçi statüsünde çalışanlara % 100'ü aşan ücret zamları kabul edilirken, memurlara aynı ölçülerin tanınmaması, sosyal adalet kurallarına uymadığı gibi, çalışanlar arasında büyük farklılıklar doğurmaktadır.»

Gidi tilki seni!

Memurlar az maaş alıyorlar, değil mi? Elbette doğru! Ama Halit Narin'in pek kurnaz zekasına göre, memurların düşük maaş aldıklarının kanıtı, işçilerin «yüksek» ücret almamalarıdır. Bir de kendilerinin kazançlarıyla bir kıyaslasa ya memurların maaşlarını!

Ama işveren dili o kadar kocaman ki, ağza sığmıyor, küçük bir baklayı bile saklamayı beceremiyor. Aynı açıklamada bütün foyasını ele veriyor. Belli ki, işverenlerin asıl rahatsız oldukları, memur maaşlarının azlığı değil. Tam tersine, işçi ücretlerinin «fazlalığını» gösterme imkânını kendilerine verdiği için bu durumdan hoşnutlar. Buradan yola çıkarak, işçilerin «aşırı» ücret aldıklarını söylemektedirler. Bir taşla iki kuş vurmak buna mı denir? Hem işçi ücretlerindeki zorunlu artışlara karşı çıkmak için bir fırsatı değerlendiriyorlar, hem de memurların sözde sempatisini topluyorlar!

Önümüzdeki dönem toplu sözleşme dönemi değil mi? O halde, memur maaşlarının azlığı işçi ücretlerindeki artışlara karşı bir fren olarak kullanılabilir ve kullanılmalıdır. Böylece, memurların sampilisi de kazanılmış olur, «çalışanlar arasındaki

büyük farklılıklar» da derinleştirilir. Sonra da bu sempati, seçimlerde, her hangi bir siyasi partiye kanalizasyon edilebilir!

Oysa memurlar kendilerine yapılan asıl haksızlığın ne olduğunu ve nerden kaynaklandığını pekâlâ biliyorlar. Parababalarının onlara 2rka çıkmasına ihtiyaçları yok. Kendi kurtuluşlarını H. Narin gibilerinin kaba hesaplarına dayandırmıyorlar. Ve işçilerle rekabete girmek için değil,

parababası kapitalistlerle onların hükümetlerine karşı ekonomik-demokratik taleplerini gerçekleştirmek için işçi sınıfının yanında yer alıp «Memurlara Grevli, Toplu Sözleşmeli Sendika Hakkı!» mücadelesini yükseletiyorlar.

İşçi sınıfından korku eğer Halit Narin gibilerini «memur dostu» yapacak kadar etkiliyse, iş adamlarının durumu gerçekten zor!



İLÂÇ VURGUNU!

Geçen hafta birbiri ardısıra iki eczane direnişi Türkiye'de bir avuç ilaç tekelinin halkın hayatıyla oynamaya bahasına ne vurgunlar vurduğunu yeniden gözler önüne serilmesine vesile oldu.

Önce Ankara Eczacı Odasına bağlı eczaneler Ankara'da üç gün süren bir eczane kapama eylemi gerçekleştirdiler. Ankara Eczacı Odasının bu girişimi, uluslararası ilaç tükellerinin ve yerli işbirlikçilerinin yıllardır halka dayattıkları ilaç yokluğu ve ilaç pahalılığını protesto amacını taşıyordu. Ve sık sık ortaya çıkarılan ilaç sıkıntısının altında yatan gerçekleri teşhise yaraması açısından olumluydu.

Onun ardından Türkiye Eczacılar Birliği bütün Türkiye'de buna benzer bir boykota girişti. Bu boykot yurdun belli başlı büyük şehirlerinin eczaneleri katılmadılar. Zira bu ikinci eczane kapatma eyleminin amacı doğrudan doğruya ilaç tükellerinin tezgâhlarına yardımcı olmaktı. Ne zamandır hükümete yehi zam isteklerini dayatan ilaç sanayicileri, yakında zam gelecek diye eczanelere ilaç ikmalini durdurmuşlardı. Fabrikalar tam kapasite çalışıp ilaç imal ettiği ve depolar tıka basa ilaçla dolu olduğu halde, halk ilâcsızlıktan kırılırken, hazır ilaçları ellerinde tutuyorlardı. İkinci direnişe katılan eczanelerin üç gün kapılarını kapayıp ilaç satmaması, fabrikalardan ilaç talebini azaltarak hükümetten zam kararının çıkmasını beklemelerini kolaylaştıracaktı. Nitekim üç günlük «direniş» sona erer emez hükümet beklenen zamları yaptı ve ilaçlar yeni fahiş fiyatlarla piyasaya sürüldü!

Başkanı bir AP'li olan T.E.B.'nin giriştiği ikinci eczane kapatma eylemi ilaç tükelleriyle birlikte tezgâhların halkın hayatıyla oynamaktan perva duymayan ilaç tükellerinin hükümetleri de sürekli kendilerine alet ederek sürdürdükleri ilaç soygununun bir parçasıdır.

İlaç fiyatları üzerinde oynanan bu hayâsız oyunun iç yüzünü ortaya seren bir belge olarak, Ankara Eczacı Odası Başkanı Necati Boyacıoğlu'nun 1 Ağustos tarihli basın bildirisini özetleyerek yayınıyoruz.

«Uzun bir süredir yoklar zincirinin bir parçası olan ilaç üzerine gerek ilaç sanayisinin gerekse Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının açıklamaları halk oyuna iletilmiştir. Son olarak ta Sayın Sağlık Bakanı ilaçlara yüzde 30 ile 80 oranları arasında yeniden zam verildiği, yakında ilâcın zamlı olarak piyasaya çıkacağı müjdesini basın aracılığı ile halka iletti.

İlaç fiyatları 1262 sayılı İspençiyari ve Tıbbi Müstahzarlar Kanununun 7. maddesine bağlı olarak 7.4.1972 tarihinde çıkartılan 7/4123 sayılı Bakanlar Kurulu kararı gereğince Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca saptanır. Aynı kararname ilaç fiyatlarının oluşmasında sınırlı maliyet sistemini esas almıştır. Kararnamenin 3.

üncü maddesine göre yetkili Bakanlıkça hazırlanıp onaylanan maliyet unsurları endeksine göre ilaç fiyatları saptanır. Bu yıl Türkiye İlaç Endüstrisi İşverenleri Sendikası ve benzeri bir dernek tarafından hazırlanan maliyet unsurları endeksi Bakanlıkça benimsenerek ilaç fiyatının oluşturulması dolaylı yoldan ilaç üreticisine devredilmiştir.

1978 endeksi (2)	1979 endeksi	% artış
Novalgin (Hammadde) 244 kg/TL	1130 kg/TL	463
Aluminyum tüp (Ambalaj) 48 adet/krş.	240 adet/kuruş	500
Kapak (Ambalaj) 18 adet/krş.	20 adet/kuruş	111
Karton kutu 24 krş./adet	58 kuruş/adet	201
Prospektüs 1 krş./adet	14 kuruş/adet	150

1978 yılı maliyet unsurları endeksinde toplam ambalaj malzemesine 94 kuruş verilmişken 1979 yılında 332 kuruş verilerek 10 tabletlik müstahzar ambalajında yüzde 353 oranında zam yapılmıştır. Bütünüyle yerli üretime dayalı ambalaj malzemesindeki zammın bir tek açıklaması vardır. Endeksi hazırlayan ve onaylayan makam piyasaya araştırması yapmaksızın ilaç endüstrisinin önerdiği fiyatlara boyun eğmiştir.

Dış alım ile sağlanan hammadelerin birim fiyatındaki artışı ise devalüasyonlara, kur farklarına bağlamak yalnız haksız kazançlarına kırlıf hazırlamak değil, sömürü yöntemlerine devleti de kullanma çabasıdır. 10 aydan bugüne kadar yapılan devalüasyon oranı belli iken ve dış piyasada ilaç hammadde fiatları önemli ölçüde artmışken, ilaç hammaddesi endeksi fiyatlarındaki 10 aylık artış yüzdesi endeks fiyatlarının saptanmasındaki keyfiliğin göstergesidir.

Endeks fiyatlarındaki artışın ilâca yansısı Bakanın belirttiği gibi yüzde 30-80 oranları arasında olmayıp yüzde 80 ile yüzde 200 oranları arasında değişmektedir. Şöyle ki: Penadur 1200000 adlı müstahzar 1200 kuruştan 2825 kuruşa yükseltilerek yüzde 235, Bactrim 30 tablet adlı müstahzar 6700 kuruştan 13675 kuruşa yükseltilerek, yüzde 204 zam yapılmıştır. Yeni zamlar verildikçe örnekler ve oranlar artacaktır.

İlaç fiyatlarındaki bu önemli artış, ilaç tükellerinin Haziran ayı başından beri piyasaya ilaç vermeme nedenini açıklamaya yeterlidir. İlaç yokluğunu döviz dar boğazına bağlayan ilaç endüstrisine bugüne değin 40 milyon doları aşan miktarda döviz tahsis edilmiştir. İlaçın yokluğunda döviz darboğazı tekerlemesi yutturmacadan başka birşey değildir.

O halde eczanelerde neden ilaç yok? İlaç fabrikaları üretimlerine devam ediyor, ilâcın dağıtımı normal olarak yapılıyor da eczaneler zam gelecek bekleşiyle piyasadan rahatlıkla temin ettikleri ilaçları depolarında mı saklıyorlar? Yetkili bakanlığın ve ona bağlı İstanbul Sağlık Mü

Bu devir sonunda ilaç ile emekçi yoksul halkın sömürülmesinde çok uluslu ilaç tükellerine yeni olanaklar sağlanmıştır. Tek bir müstahzar üzerinde yapılan araştırma ile maliyete esas olan unsurlardaki artış yüzdesi şöyledir. Bir tabletinde 0,5 gram Novalgine maddesi bulunduran 10 tabletlik bir müstahzarda endeks artış yüzdesi:

dürlüğünün savidir bunlar. İlaç üretiliyor, fabrika stoklarında bekletiliyor.

Eski üretim, yeni fiyatla piyasaya verilerek haksız kârın üstüne halkın acısını da katarak daha büyük kâr eden çok uluslu ilaç tükelleri, ülkemizde sağlık ticaret aracı olduğu sürece, bu tutumlarını sürdürecektir. Bu sömürü zinciri kırılmadıkça her altı ayda bir ilaca yeniden zam gelecek, her altı ayın beş ayında ilaç piyasadan çekilecek, halk ilâcsız, hastalığı ile başbaşa bırakılacaktır.»

TSİP: «İLÂÇ TEKELLERİ SAĞLIK TÜCCARLIĞI YAPARAK İNSAN SAĞLIĞIYLA OYNUYORLAR»

Bu konuyla ilgili olarak Türkiye Sosyalist İşçi Partisi MYK üyesi Tektaş Ağaoğlu, ilaç tükellerinin sağlık tüccarlığı yaparak insan hayatıyla oynadıklarını söyledi. Tektaş Ağaoğlu'nun basın yazılı açıklaması şöyle:

«Ülkemizde hakim sömürünün insanlık dışı yansımalarından birisi de ilaç soygunudur. İlaç şirketleri son 1,5 yılda ürünlerine en az on kez zam yapmışlardır. Şimdi de yeni zam isteklerini dayatmaktadır. İlaç fiyatlarındaki büyük artışın esas nedeni ilaç sanayicilerinin dış bağımlılığı ve aç gözlülüğüdür. İlaç tükelleri yabancı ortaklarıyla birlikte Türkiye'de fahiş kârlar sağlamakta, imalatın devalüasyonlar nedeniyle artan bahasını tümüyle halkın sırtına yüklemektedirler. Zam istekleri gecikince de sun'i ilaç yokluğu yaratarak halkın hayatıyla oynamaktadırlar.

İlaç gibi hayatı bir ihtiyaç maddesini spekülâtif kazançla alet etmekten utanç duymayan ilaç tükelleri, emperyalizme bağımlı kapitalist düzenin soyguncu gayri-millî niteliğinin en çarpıcı örneklerindendir. Demokrasi ve özgürlük düşmanı emeller güttükleri de sözcülerinin demecleriyle sabit ilaç sanayicilerinin halkın sağlığı üzerine koydukları ipotek kaldırılmalıdır. Bu hastalık, illet ve ölüm esnafının uygunsuz mesleklerine son verilmelidir.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, tüm ilaç sanayisinin millileştirilmesini, bütün sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesini savunmaktadır.»



Afganistan Halkı Zor Günleri Aşacaktır!

Afganistan'da gerici güçlerin emperyalizm ve maoculuğun desteğiyle devrime karşı saldırıları sürüyor. Genç Afgan devrimine karşı girişilen komplolardan burjuva basını son günlerde genişçe söz etmeye başladı. Olayların dünya ve ülke içinde burjuva basınında yansımaları «müslümanların komünistlere karşı ayaklanması» şeklinde. Müslümanların, işbaşındaki yönetimin müslüman geleneklerini yoketmeye yönelik faaliyeti karşısında, dini korumak üzere cihad açtıklarından söz ediliyor.

Oysa olanlar, din maskesi altında karşı-devrimci komplolardan başka bir şey değil, Afganistan devriminin hemen ardından din ve inanç özgürlüğünün tam anlamıyla güvence altına alındığı birat ileri gelen din adamları tarafından ifade edilmisti. Ve şimdi din maskesi altında koparılmak istenen fırtına, karşı-devrimciğin ta kendisidir.

Gerici Pakistan yönetimini Afganistan'a karşı kışkırtarak savaş kundaklığı yapan emperyalizm, bölgede hesapları olduğunu saklamamaktadır. Genç Afgan devriminin sahip olduğu enternasyonal dayanışmadan huzursuz olan emperyalizm, onu emperyalist saldırı karşısında enternasyonalizmin gereği olan destek ve dayanışmadan yoksun bırakmak üzere tehditler savurmaktadır. Afganistan'a «müdahale» ederse boş durmayacağını belirtmektedir. Yapılan hesaplar ABD'nin bölgede özel bir güç oluşturma girişimleri, Pakistan'a ve Afgan karşı devrimcilerine, Afgan devrimine karşı kullanılmak üzere silah yardımı bilinmektedir. Ve bunlara ek olarak Sovyetler Birliği'nin «müdahalesi» olasılığı (!) bahane edilerek, Afgan Devrimine yöneltilen emperyalist saldırıya sözümüne meşru bir görünüm kazandırılmaya çalışılmaktadır. Bu arada maocu Çin yönetimi emperyalizmin yanında yer almaktan geri kalmamaktadır.

Afganistan Hükümeti, gericilerin, karşı-devrimcilerin saldırılarına karşılık burjuva basın-yayın organlarının yaymaya çalıştıklarının aksine ülkede hükümetin tam bir kontrolü

olduğunu, ancak emperyalizm ve kuklaları ile maocu Çin yönetiminden destek gören saldırganların bir kısım bölgelerde kadın-çocuk demeden tüm halka saldırdıklarını ve geri püskürttüklerini belirtmektedir. Olayların dini bir yanı bulunmadığını vurgulayan Afganistan hükümeti, karşı-devrimcilerin komplolarının boşa çıkarılmakta olduğunu ve emekçi halk güçlerinin genç devrimi korumaya sonuna kadar kararlı olduklarını söylemiştir.

Tüm dünyada kardeş halklar Afganistan halkının ve devriminin karşı karşıya olduğu komploları görmek ve onunla dayanışma göstermektedirler. Afganistan halkı bu zor günleri aşmasını bilecek, devrimini koruyacaktır.

POLISARIO CEPHESİNİN YENİ DİPLOMATİK BAŞARISI

Batı Sahra Halkının Kararlılığı Moritanya'yı Barış Masasına Oturttu

İspanya'nın Fas ve Moritanya rejimlerine terkettiği Batı Sahra topraklarının işgaliyle başlayan ve dört yıldır devam eden savaşa, geçtiğimiz Pazar günü imzalanan barış anlaşmasıyla son verildi. Bu anlaşmayla Moritanya, Sahra halkının meşru temsilcisi olarak da Polisario Cephesini tanıdığını bildirdi.

Polisario ve Moritanya heyetleri arasındaki görüşmelerin son evresi, geçtiğimiz hafta sonunda Cezayir şehrinde tamamlandı. Polisario Cephesini temsil eden heyetin başkanlığını Beşir Mustafa Seyid, Moritanya heyetinin başkanlığını da Ahmet Salem Uld Sidi yapıyordu.

Cezayirli çok sayıda Bakanın da hazır bulunduğu görüşmeler sonunda, heyet başkanlarının imzaladıkları barış anlaşmasının metni şöyle:

— «Moritanya İslam Cumhuriyeti, Batı Sahra'dan ne toprak ne de başka konularda hiçbir talepte bulunmayacağını ilân etmiştir.

— Moritanya İslam Cumhuriyeti, ortaklaşa belirlenen özel koşullar çerçevesinde ve Sahra halkının temsilcisi olan Polisario Cephesi'yle anlaşmaya vararak, Batı Sahra'daki haksız savaşı kesinlikle bırakmaya karar vermiştir.

— Sahra halkı adına Polisario Cephesi ve Moritanya İslam Cumhuriyeti, aralarında kesin barışı kur-

mak için bu anlaşmayı imzalamayı kararlaştırmışlardır.

— Polisario Cephesi, Moritanya'dan toprak talebinde bulunmadığını ve bulunmayacağını ilân etmiştir.»

İLİŞKİLER DÜZENE GİRECEK

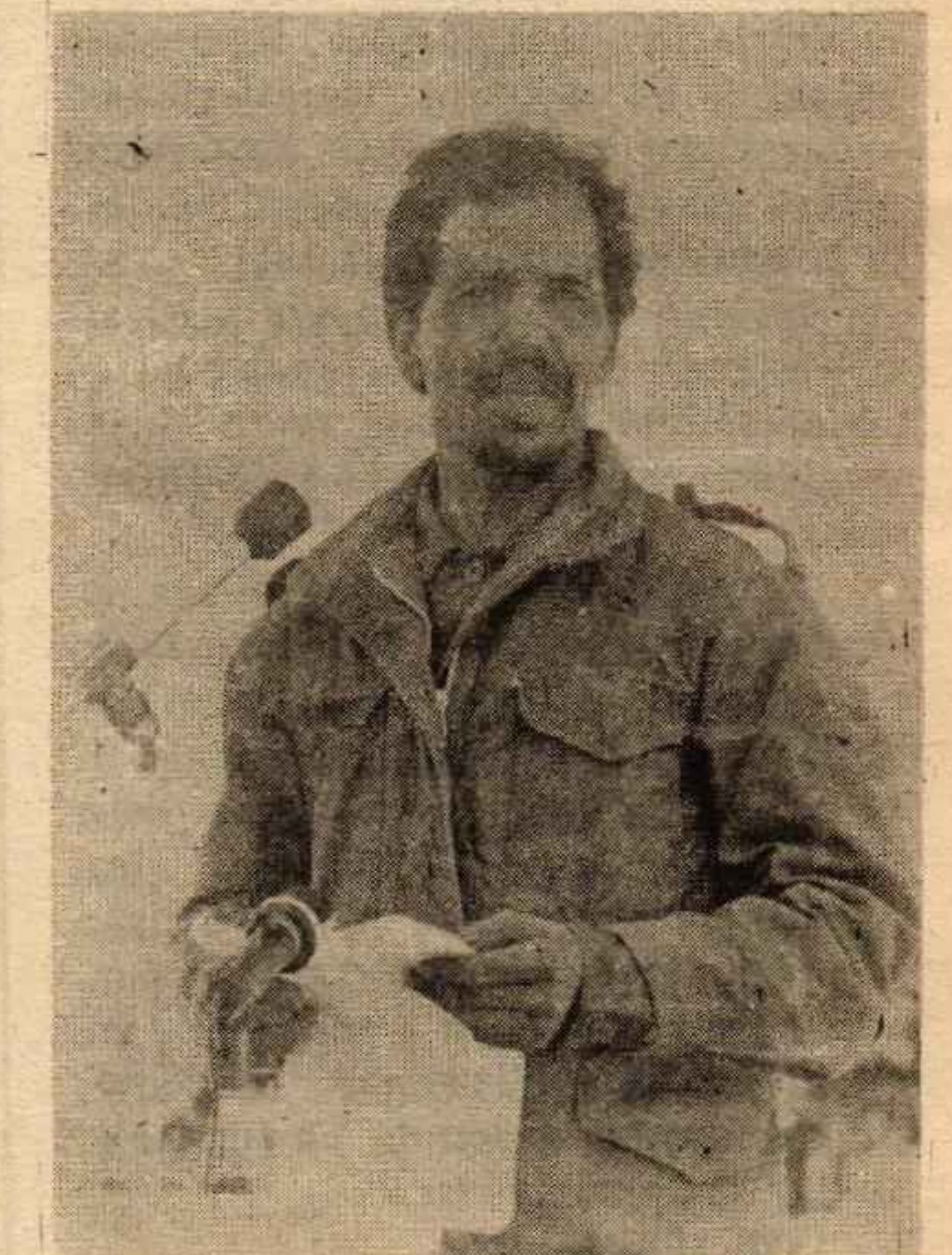
Barış anlaşmasından sonra taraflar, anlaşmanın koşullarının uygulanışını izlemek amacıyla periyodik görüşmeler yapmayı kararlaştırdılar.

Moritanya'nın işgal altında tuttuğu Batı Sahra topraklarından çekiliş tarihi konusunda henüz kesin bir tesbit yapılmadı.

İki ülke arasındaki anlaşmayı yorumlayan bir Cezayir gazetesi, böylece barış konusunda yeni bir zafer kazanıldığını belirtiyor. Fas Kralı Z. Hasan'ın kısa bir süre önce yaptığı konuşmaları ve savurduğu tehditleri hatırlatan aynı gazete, Fas'ın Batı Sahra'nın tümünü işgal tehditlerini gerçekleştirme yoluna gitmesi halinde bunun, Fas'ın diplomatik yalnızlığı itilişini derinleştirmekten ve askeri alanda karşılaştığı güçlükleri arttırmaktan başka hiçbir işe yaramayacağını yazıyor.

FAS basını ise imzalanan barış anlaşması karşısında susmayı yeğledi. Ancak, kulaktan kulağa dolaşan söylentilerle, Moritanya'nın «Fas'a ihanet ettiği» görüşü yayılmaya çalışılıyor.

Fas birlikleri halen Batı Sahra'nın güney bölgesini işgal altında tutuyorlar. Dolayısıyla, Batı Sahra için Fas'ın yarattığı savaş tehlikesi henüz sona ermiş değil.



POLISARIO Cephesi Genel Sekreteri Muhammed Abdülaziz

ANKARA FKÖ'YÜ NE ZAMAN TANIYACAK?

Filistin halkının tek ve meşru temsilcisi olan Filistin Kurtuluş Örgütü'nün Türkiye'de büro açması konusu hâlâ da savsaklanmaktadır. Ankara'nın bu tutumunun bağışlanacak yanı yoktur.

Kaldı ki sosyalist ülkeler ve ilerici üçüncü dünya devletleri başta olmak üzere dünyada 100'ü aşkın devlet, Filistin Kurtuluş Örgütü'nü resmen tanımıştır.

Devletlerarası en önemli platform olan Birleşmiş Milletler, Filistin Kurtuluş Örgütü'nü Filistin halkının tek ve meşru temsilcisi saymakta ve artık her yıl Birleşmiş Milletler Genel Asamblesinin açılış oturumlarında Filistin Kurtuluş Örgütü sözcüsü büyük sevgi gösterileri ile konuşma yapmaktadır.

Öte yandan FKÖ öncülüğündeki Filistin kurtuluş savaşı, kendisini artık emperyalistlere de kabul ettirmeyi başarmıştır. Yakın zamanlara kadar İsrail yanlısı olan ve siyonizmi açıkça himaye eden sosyalist enternasyonal sefleri de geçtiğimiz ay FKÖ lideri Arafat ile görüşme yapmışlar ve böylelikle FKÖ'nün meşruluğunu tanıyarak, siyonist İsraille olan bağlarını gevşetmişlerdir.

Ve nihayet, emperyalizmin ana merkezi Amerika Birleşik Devletleri'nin de Filistin Kurtuluş Örgütü'nü resmen tanıyacağı yolunda haberler gazetelerde yer almaktadır.

Ve Ankara hükümeti, ancak bu gelişmelerden sonra, Filistin Kurtuluş Örgütü'nü tanıma yolunda adımlar atabilmiştir. Ama hâlâ da ortada somut olan bir şey yoktur.

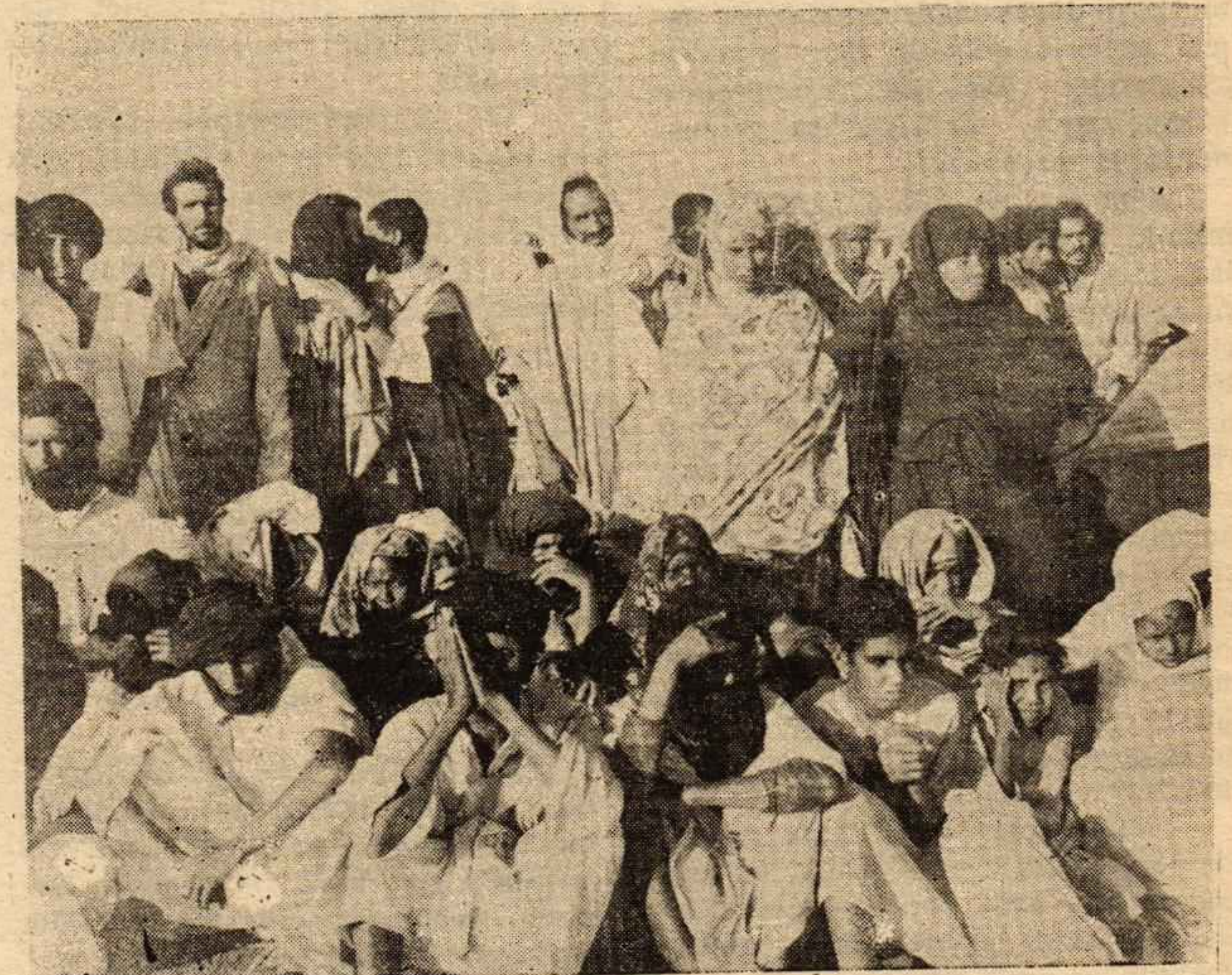
Gerçekte, Ankara, FKÖ'yü birkaç yıl önce resmen tanıma eğilimlerine girmiş ve FKÖ'nün Türkiye'de büro açması kararlaştırılmıştı. MC döneminde alınan fakat asla uygulanmaya konulmayan bu karar iki nedenden dolayı yapılmıyordu: a) Türkiye tekeli burjuvazisi Arap ülkelerinde pazar araması ve petrol üreten Arap ülkeleriyle iyi ilişkiler kurmak amacındaydı, b) Koalisyon ortağı olan MSP, kendi islamcı tezleri doğrultusunda tüm Arap dünyasıyla ilişkileri geliştirmek istiyor, bunun da başlıca önkoşullarından birisinin FKÖ'yü tanımaktan geçtiğini biliyor ve bu yolda ısrarlarda bulunuyordu.

Böylece, Türkiye tekeli burjuvazisinin Bizans kurnazlığı ile FKÖ'nün Türkiye'de büro açması sözde kabul edilmişti. Fakat aradan yıllar geçtiği halde bu büro açılmadığı gibi, Ankara hükümeti görüşmeler yaptığı FKÖ'yü resmen tanıdığını dahi dünya kamu oyuna ilân etmemiştir.

Daha sonra gelen CHP hükümetinin de tutumu geçen aya kadar aynı oldu. Ecevit hükümetinin FKÖ ile görüşmesinin ve FKÖ'yü tanımak yolunda bir adım daha atılmasının nedenini, Ankara'daki Mısır Elçiliği baskını vesilesiyle meydana gelen gelişmelere bağlamak, metafizik bir yorumdur. Bilindiği gibi, burjuva basını olayı kamu oyuna böyle sunmaktadır. Oysa bu iddia — en az —, Birinci Dünya Savaşı'nın Avusturya Velihtinin Saraybosna'da öldürülmesi yüzünden çıktığını iddia eden görüş kadar idealisttir.

Türkiye, ancak bağımlı bulunduğu emperyalist mihraklar FKÖ'yü resmen tanıma eğilimine mecbur kaldıktan sonra (yani, ABD ve AET emperyalizmi yeşil ışık yaktıktan sonra) FKÖ'yü tanımak ve onun Türkiye'de büro açmasını yakınlaştırmak tutumuna girmiştir. Anayurtları emperyalist ve siyonist işgali altında tutulan Filistin Halkının tek meşru temsilcisi'ni tanımanın, (yani Filistin halkının haklı ulusal kurtuluş savaşını tanımanın), emperyalistlerin icazetine bağlı olması, tarihte ilk ulusal kurtuluş savaşlarından birisini vermiş olan Türkiye açısından utanç vericidir.

Tüm halk güçlerimiz, Filistin halkının haklı savaşını sonuna kadar desteklemekte, Filistin ulusunun kendi kaderini özgürce belirleme hakkını, yani, bağımsız devlet kurma hakkını bütünüyle savunmakta, işgalci siyonistlerin 1967 sınırları gerisine çekilmesini ve FKÖ'nün dünya platformunda olduğu Türkiye tarafından da Filistin'in biricik temsilcisi olarak tanınmasını istemektedir.



Batı Sahra halkı kendi kaderini tayin etme ve bağımsızlığını kazanma yolunda yekvücut mücadele veriyor



SSCB'nde Geleceğe Dönük Ekonomik Reform Hazırlıkları

Sovyetler Birliği Komünist Partisi ve Sovyet Hükümeti, ekonominin yönetimine yeni sistemler ve yeni yapılar getirmeyi kararlaştırdılar. Yönetim mekanizması için hazırlanan yeni ve mükemmelleştirici uygulamalar, onbeş yıldan bu yana gerçekleştirilenlerin en önemlileri.

Yeni ekonomik yönetimde, Sovyetler Bakanlar Konseyinin ve kamu personeli meclislerinin rolleri artacak; parasal yönetimde özerklik, hem sanayi kuruluşlarında, hem de etüt bürolarında kurul haline gelecek, vb.

Bu konuda ilk karar, SBKP Merkez Komitesi tarafından alındı. Kararda siyasi ve sosyal hedefler, yönelimler belirlendi. Daha sonra Merkez Komitesi ve Bakanlar Kurulu ortaklaşa bir karar alarak, planlamanın daha iyi hale getirilmesi için, üretimdeki verimliliği ve çalışma kalitesini daha yükseltmek için yönetim mekanizmasına verilecek görevleri belirlediler. Bu kararlar geçen hafta, başta Pravda olmak üzere tüm Sovyet basın organlarında yayınlandı.

Alınan kararlar önümüzdeki yılları kapsıyor ve yeni program tasarıları, gelecek dönem içinde, çok sayıda uzman ve bilim adamı tarafından üzerinde işlenerek nihai hale getirilecek.

Bütün bu çalışmaların amacı, tek tek tüm insanların ve kolektif çalışan grupların artan taleplerinin getirdiği ihtiyaçları karşılamak. Sovyet ekonomisi, son üç beş yıllık plan döneminde ulusal geliri iki katının üstüne çıkararak ve belli başlı üretim alanlarında dünyada birinci sırayı olarak dinamizmini kanıtladı. Geçen yıl Sovyet petrol üretimi, ABD'ninkini yüzde 36 oranında geçti. SSCB'nin ABD'ne üstünlüğü, çelik üretimi alanında yüzde 20, çimento üretiminde yüzde 65 ve maden tozlarında yüzde 21.

Ne var ki, bu dinamik ekonomi şimdilerde hassas bir döneme yaklaşmış bulunuyor. Yönetim ve idare yapısı yatırımların ve toplam üretimin boyutlarına ve ekonomik ilişkilerin artan karmaşıklığına bazen tam cevap veremiyor.

Sovyet Partisi ve hükümetin aldığı kararlar, hem gelecek beş yıllık plan, hem de genel olarak 80'li yılların tümünü içeren yönelimleri ve acil uygulamaları kapsıyor. Planlama konusuna gelince, Beş Yıllık planların her düzeyde baş rolü oynayacağı önemle vurgulanıyor. Bu genel plana göre işlenecek programlar, bilim, teknik, ekonomi ve toplumsal yaşam alanlarında genel yönelimleri detaylandırılacak.

Sovyet yöneticileri yakın bir gelecekte, yakıt ve madenler konusunda tasarruf sağlamak için, yeni Transibirya hattının inşası ve bu hattın hizmet edeceği bölgelerin gelişimi, el emeğinin azaltılması vb. için özel programlar da hazırlayacaklar.

XI. Beş Yıllık planın (1981-1985) ve 1990 yılı için On Yıllık programın hazırlanmasında, yukarıda belirtilen yeni yönetim yöntemleri ve yeni yapılarla işlerlik kazandırılacak.

Uzun vadeli programların tasarıları halen Bilimler Akademisi ve Bilim ve Teknik Komitesi tarafından inceleniyor.

2000 yılını hedefleyen bilimsel ve teknik gelişme programı, aynı şekilde bu programın ekonomik ve top-

lumsal sonuçları, beş yüzden fazla araştırma kurum ve bürosunu temsil eden 2.000 bilim adamı ve uzmanın ortak çalışmasıyla kaleme alınacak. Henüz hazırlık safhasında olan bu program, örneğin enerji dengesini doğal gaz, kömür ve nükleer enerji lehine değiştiren çok önemli bir değişikliği de öngörüyor. Ayrıca el emeği ile çalışma yapılan yerlerde 20 milyon kişiyi kapsayan bir azalma öngörülüyor.

Nikaragua Yeniden Kurulacak

Diktatör Somoza'ya karşı halkın kazandığı zaferden sonra Nikaragua'da şimdi verilen savaş, yıkıntılara, geri kalmışlığa ve diktatörlük kalıntılarına karşı.

BÜYÜK UMUT: TOPRAK REFORMU

Nikaragua'da toprak reformunun ilk evresi yürürlüğe konuldu. Bu reformun başarısı, ülkenin geleceği için belirleyici rol oynayacak.

Geçen pazar günü, Managua'nın güney bölgesinde ilk köylü gösterisi yapıldı. Binlerce köylü, «Kaatillerin toprakları köylülerce işlensin», «İşçiler ve köylüler iktidare», «Büyük toprak sahiplerinin sömürsüne hayır» şeklinde sloganlar attılar. Kısacası toprak reformu, ülkede büyük umut.

Nikaragua'da halkın yüzde 75'ini köylüler oluşturuyor. Bunların pek çoğunun hiç toprağı yok. 60 bin köylü işe bir hektardan küçük toprağı sahip. Köylülerin büyük çoğunluğu, engin pamuk, kahve, şeker kamışı, buğday, özel çiftliklerinde çalışan tarım işçileri. Ülkenin tarımsal yapısı latifundialara dayanıyor.

Halk güçlerinin zaferini izleyen on gün içinde Cerazo bölgesinde, toprak ağalarına, somozacı politikacılara ve yüksek düzeydeki askerlerine ait topraklar üzerinde onbeş kooperatif kuruldu.

Kır Emekçileri Birliği Genel Sekreteri Julio Rodriguez, köylülere şunları söyledi:

«Toprak mülkiyeti sorununu hesaba katmayan her türlü değişiklik, ne demokratik ne de devrimcidir. Bizim için devrim, sadece silahla kazanılan zafere indirgenemez. Dökülen kanların lanetlenmesini kabul etmeyeceğiz.

Yapılması gereken, kır emekçilerinin ülkenin toplumsal ve siyasal gelişmesine katılımını sağlamaktır. Toprağı ortaklaşa işlemeyi, üretim birimlerini ortaklaşa yönetmeyi öğrenmeliyiz.»

Yeni Hükümette Toprak Reformu Bakanı olan, Sandinista Cephesi komutanlarından Jaime Weelock da, kırsal kesimdeki durumun kritik olduğunu kabul ediyor.

Yeni hükümet, öncelikle sadece Somoza ailesine ve diktatörün yakın çevresine ait olan arazilerin millileştirilmesine karar verdi. Böylece, mülksüzleştirme konusu olacak alanları sınırlandırdı.

Hükümet kararnamesiyle millileştirilen topraklara öncelikle topraksız köylüler yerleşecekler. Hükümet, Atlantik kıyısındaki zengin topraklar için büyük tarım projeleri geliştiriyor. Leon'da, 11.000 hektar üzerinde ilk tarım komünleri kuruldu. Hükümet ve Toprak Reformu Bakanlığı, bütün güçlüklerle rağmen, köylülerin beklentilerine cevap verebilmek için gerçekçi ve kapsamlı bir toprak reformu üzerinde ısrar edecekler.

ÜLKENİN YÖNETİCİLERİ KİMLER?

Nikaragua'da «Yeniden İnşa» hükümetinde ve gerek orduda, adalet mekanizmasında, gerekse ekonomide

vb. önemli mevkilere gelenler arasında, çeşitli eğilimlerin temsilcileri bulunuyor. Demokratlar, Sosyal-Demokratlar, diktatörlük dönemindeki muhalif burjuvalar, tutucular, bazı yöneticilere ve Bakanlıklara geldiler. Diğer yandan, Nikaragua Sosyalist Partisi (Komünist Parti), Sandinista Cephesinin çeşitli kanatlarının temsilcileri de önemli görevler almış bulunuyorlar.

Bugünkü koşullarda, henüz zayıf olmasına rağmen işçi sınıfı, köylüler ve burjuvazi, tek bir ortak talepte birleşiyorlar: Ülkedeki ekonomik faaliyetlerin normale dönmesi.

Sandinista Ulusal Kurtuluş Cephesi (FSLN), halkın örgütlenmesi konusunda ısrarlı; başlıca örgütlenme biçimleri olarak üzerinde durdukları şunlar:

— Yerleşim yerlerinde sivil savunma, fabrikalarda da emekçi komitelerinin kurulması;

— Tek bir merkezi işçi sendikası oluşturulması;

— Kırsal kesim emekçileri birliğinin geliştirilmesi.

Yeni Hükümetin öncelikle Somoza imparatorluğunun meallarını, banka ve finans sistemini millileştirmesi, diktatörlüğün ekonomik temelinde ciddi darbeler indirdi ve önemli bir Devlet sektörünün oluşmasını sağladı.

Sandinista Cephesi, içte ve dışta güçlü düşmanları olan Nikaragua devrimini korumak ve sağlamlaştırmak için, öncelikli iki önemli hedef olarak Sandinista Halk Ordusunun kurulmasını ve halkın siyasi bilinç ve örgütlenme düzeyinin yükseltilmesini öngörüyor.

Hiç kuşkusuz Nikaragua, derin dönüşümlere açılacak karmaşık bir sürecin başlangıcını yaşıyor.

Yeni doğmuş olan her devrimci hareketin karşılaştığı güçlüklerle, yani tecrübe ve kadro eksikliğiyle, eski rejimin kalıntılarıyla, Nikaragua da karşı karşıya.

Ülkeyi yeniden inşa için en az 2,5 milyar dolar gerekecek. Önümüzdeki bir yıl boyunca ülkenin, ancak uluslararası karşılıksız yardımlarla yaşayabileceği belirtiliyor.

kısa..kısa..kısa

IRAK'TA BASKILAR SÜRÜYOR

Irak'ta anti-komünist baskıların artan boyutları, bu kez de Uluslar arası Af Örgütü tarafından açıklandı. Af örgütüne bildirildiğine göre, Irak Komünist Partisinin yedi üyesinin gizlice tutuklanışından bu yana sekiz ay geçti. Aralarında Merkez Komitesi üyelerinin de bulunduğu partililer, 21 Kasım 1978 tarihinde evlerinden alınarak götürülmüşler ve kendilerinden daha sonra haber alınamamıştı. Kesin bilinmemekle birlikte, Bağdat'taki Güvenlik Merkezinin tutuklular kampına alındıkları sanılıyor. Gizlice tutuklanan ve hâlâ yargı önüne çıkarılmayan partililerin hayatından ciddi olarak endişe ediliyor.

Silahlı Kuvvetler dışındaki çalışmaları 1973 yılından beri yasal olan Irak Komünist Partisinin üye ve sempatisenlerine, Irak'lı yöneticiler çok şiddetli baskılar uyguluyorlar. Uluslararası Af Örgütünün belirttiğine göre, 20.000'den fazla komünist ve parti sempatiseni halen tutuklu bulunuyor. Tutuklular, bir çok durumda ölümlerle sonuçlanan en ağır işkencelere tabi tutuluyorlar.

KAMPUÇIA HALKI İÇİN ULUSLARARASI DAYANIŞMA

Çeşitli uluslararası yardım kuruluşları, Kampuçia halkına başta ilaç ve sağlık malzemesi yardımı olmak üzere büyük bir dayanışma hareketi başlattılar.

Halkı dört yıl boyunca çalışma kamplarına sürülen ve yoksulluklara gömülen Kampuçia'da ekonomi tam göçük durumda. Halkın sağlık ve beslenme durumu içler acısı. Hergün yüzlerce çocuk ve yetişkin, ilaç, besin ve sağlık malzemesi yokluğundan ölüyor.

Uluslararası örgütlerin çabalarıyla, Ağustos ayında PHNOM Penh'e ilk yoğun yardım gönderilecek. Yollanacakların başında ilaç ve süt tozu geliyor.

ARJANTİN'DE KİMLER BOZGUNCU?

Arjantin Kara Kuvvetleri Kurmay Başkanı Carlos Mason, Arjantin'li diplomatlara ideolojik açıdan silahlanmaları için öğütler verdi geçtiğimiz günlerde. «Eğer», diyordu general, «askeri hükümetimize karşı olanlar arasında 'akılsızlar' varsa, bilin ki bunlar, düşmanımız olan uluslararası marksizmin elinde işlenmiştir. Diğer yandan, 'bozguncular' vardır. Bunların özellikle üstünde durulmalıdır. Zira çoğu, Arjantin İnsan Hakları Ligi'na, Komünist Parti'ye ve sayıları yaklaşık otuza varan çeşitli örgütlere üyedirler.»

Yine generalin fikrine göre, faşist cuntanın çıkardığı Üniversite Yarası'nı ve «manevi eğitim» kurslarını eleştirmek, isyana teşvik belirtirlerdir. Yani bu eleştirileri yapanlar da bozguncudurlar.

Dolayısıyla, Arjantin İnsan Hakları Kurulu'nun bildirdiği, 1975-1978 yılları arasında «kaybolan» 5.500 kişinin, «güvenlik» kuvvetlerince öldürülen 2.500 kişinin kimler olduğunu ve bu terörün nedenini anlamak hiç de zor değil.

PORTEKİZ — SEÇİM HÜKÜMETİ KURULDU

Başlıca görevi erken seçim hazırlıklarını tamamlamak olan ve Bn. Maria Pintassingo başkanlığındaki yeni hükümet, Devlet Başkanı tarafından onaylandı. Yeni bakanlar arasında, hiçbir politik yanı olmayan kişiler de var. İçişleri Bakanlığına getirilen Costa Braz, 1974 devrimine katılmış ve o tarihten bu yana bakanlık yapmış bir kişi olduğundan, isabetli bir seçim olarak değerlendiriliyor. Portekiz'de sol ve demokratik güçler, yeni hükümeti olumlu karşılarlarken sağcılar bunu yeni bir «devrim atılımı» olarak nitelediler.

Acil Talepler İçin Siyasi

Önümüzdeki kısmi Senato ve Milletvekili ara seçimlerinde siyasal ajitasyonun büyük önemi olacaktır. Bir yanıyl, halk üzerindeki gerici hesapların boşa çıkarılması için seçimleri tam bir demokratik yığın eylemi düzeyine yükseltmek gerekir. Öbür yandan, siyasî ajitasyonumuzun kalıcı etkiler yaratmasına dönük olarak **Halk Demokratik İktidarı**'nın ekonomik ve siyasal hedeflerinin, kitleleri bugünkü konumlarından yola çıkarak vurgulanması ve benimsetilmesi gerekli olacaktır. Bilinmelidir ki, artık emekçi kitlelerin büyük bir bölümü hiç değilse siyasal bilinç düzeyi sınıf durumunu kavrama düzeyine gelmiş geniş kesimler, burjuva reformizminin eleştirisini kavrayacak bir politikleşme süreci içindedirler. Halk Demokratik İktidarı'nın asgarî görevler bütünlüğü içinde, emekçi sınıf güçlerini, kapitalizmin toplumsal gelişmeye ayak uyduramadığı noktada yakalayıp yükseltecek ve sosyalizmin kuruluşuna yönlendirecek hedefleri siyasal ve demokratik mücadelemizde acil talepler olarak somutlamış bulunmaktayız. Acil talepler için mücadele, yani genel **demokrasî** mücadelesi, **halk demokrasisi** için verilen mücadelenin tamamlayıcı bir ögesidir. İşçi sınıfı bilimi güncel demokratik haklar mücadelesinin uzun erimli iktidar mücadelesine bağımlı kılınmasını öngörür.

Emekçilerin acil sınıf çıkarlarıyla halk demokrasisi hedefleri, toplumsal pratik içinde ama **«farklı nitelikleri»** anlatarak yanyana gelmektedirler. O halde bu nitelik farkı, toplumsal gelişmeye uygun düşen siyasal iktidar biçimlenişlerinde de bir sınıfsal nitelik farkına işaret eder ve ancak onunla açıklanabilir. Yani, emekçi sınıflar için bugün, güncel demokratik mücadelenin boyutu mevcut düzende yeni demokratik mevziler elde etmek iken, bu mevziler ve haklar için verilen mücadele, düzeni kökten değiştirmek için verilen İKTİDAR mücadelesine bağımlı olmalıdır. Böylece, özgül bir biçimleniş olarak **Halk Demokrasisi** başka bir **sınıfsal muhtevaya**, yani halkın devrimci - demokratik iktidarına işaret eder.

İşçi sınıfı ve onun asgarî siyasal programının yanında yer tutan müttefikleri, sınıf çıkarlarının şiarlaştırılmış ve talepler olarak saptanmış hedeflerine ulaşabilmek için, en başta siyasî demokrasi uğruna ve **BİRLİKTE** mücadele etmelidirler. Onlar bu mücadeleyi kapitalizme karşı ve onun bütün siyasî alternatiflerini reddederek verirken iktidar mücadelesinin hangi aşamasında bulunduklarını da gözardı etmezler. Daha açık bir deyimle, emekçi sınıflar, kendileri için öngördükleri ivedi istemler için zorunlu güncel görevleri gerçekleştirmek için verdikleri mücadele ile, **KENDİ** iktidarlarını kurma mücadelesini birlikte yürütürler. Demokratik amaçlarımızın toplamı burjuva iktidarlara karşı mücadelede acil taleplerimizi dayatmak ve onları kopara kopara burjuvaziden almaksa, bu mücadele aynı zamanda burjuvaziye alaşağı etmek için verilen topyekûn mücadelenin bir parçasıdır. Ve esasen, demokratik haklar için verilen mücadele ile sosyalizm için mücadeleyi «Çin Seddi»ni de aşarak birbirine yaklaştıran nesnellik de budur.

O halde emekçi sınıflar, uğruna mücadele ettikleri acil taleplerini, bugünden başlayarak, kendi iktidarlarının **nitel sıçramasının** eşiğine kadar uzanan bir tarihi süreç içinde elde eder ve savunurlar. Ve esasen kapitalizme karşı son saldırıya geçebilmek bakımından emekçi sınıflar bu demokratik mevzileri elde etme sürecini başarıyla yaşamak zorundadırlar.

Çünkü ancak bu şekilde o mevzileri sosyal devrimin hizmetine sunabilirler. Kitlelerin güvenini ancak bu güncel sınıf muharebeleri içinde kazanabilirler. İşte bugün Türkiye'de emekçi sınıflar, uğruna mücadele ettikleri demokratik hedeflere yönelik eylemiyle bu süreci yaşamaktadırlar. Elde ettikleri her demokratik kazanım ve iktidarlara dayattıkları her talep, Halk Demokratik İktidarı'na giden yolda, devrim doğrultusunda kullanılmak içindir. Bu yolla, halk kitleleri, günlük yaşamsal çıkarları için verdikleri mücadelenin kendilerine daha geniş ve ileri perspektifler açtığını bizzat bu mücadele içinde görecektir ve öğreneceklerdir. Kendi öncülerinin işçi sınıfı politik hareketi olduğunu bu güncel sınıf muharebelerinde kendi öz deneyleri ile kavrayacaklardır.

● **Kitleler, faşizme, gericiliğe ve tekeli baskılara karşı, siyasî demokrasinin geliştirilmesi, devlet aygıtının baskıcı niteliğinin geriletilmesi, bu doğrultuda yasal ve kuramsal yeniden düzenlemelerin gerçekleştirilmesi için mücadeleye seferber edilmelidirler.**

Bugün emekçi sınıfların demokratik hak ve özgürlükleri karşısındaki başlıca tehlike, faşist saldırganlıktır. Bunu yaşayarak öğrenmiş olan yığınlar, yasal planda bile meşruiyeti olmayan faşist hareketin ezilmesini, saldırganlığı yönlendiren siyasal merkezlerin kapatılmasını istemektedir. «MHP ve ÜGD kapatılmalıdır!» biçiminde şiarlaşan bu yığınsal talep, sosyal demokrasi tarafından sürekli biçimde hasırlatı edilmektedir. Can güvenliğini ve öğrenim özgürlüğünü saldırı ve tehdit altında tutan faşist hareketin üzerine gidilmedikçe toplumun demokratikleşmesinden söz edilemez.

Faşizm, emekçi sınıflara karşı giriştiği bu azgın saldırısında yalnız değildir ve içinde yer aldığı bir gerici siyasal blok sayesinde tahribat yapabilmektedir. Faşizmin suç ortağı siyasal partiler ve giderek faşizm tercihi her zaman teşne olan gerici sermaye çevreleri, faşist saldırganlığın tirmanışında ve himaye görmesinde sınıf rollerini oynamaktadırlar. Bu nedenle, faşist hareketi daha çok teşhir ve tecrit etmeye yönelik yaygın siyâsî ajitasyon, bu hareketin başlıca destekleyicisi ve üretici olan gerici siyasal cephenin diğer güçlerini gözardı etmemelidir. Demokrasi düşmanlığının sınıf temelinde yatanın, tekel olgusu olduğu kitlelere her fırsatta anlatılmalı, tekelci sermayenin reformist tercihi olarak sosyal demokrasinin sırf bu nedenle demokrasi düşmanları karşısında inanılır bir konumu **olamıyacağı** etkince açıklanmalıdır.

Acil demokratik ve siyasal taleplerimizin sosyal demokrasi tarafından verilmeyeceğini,

bunların **mücadele ile** kazanılacağını bilen sosyalist siyasî ajitasyon, aynı bilinçli kitlelere de götürmekle yükümlüdür. Sosyal demokrasinin iktidarında da sürüp giden baskıların emekçi yığınları bunalttığı biliniyor. Bu baskıların geriletilmesi, düşünme ve örgütlenme özgürlüğü üzerindeki kısıtlayıcı yasal hükümlerin yokedilmesi ve topyekûn siyasal demokrasinin genişletilmesi için mücadelede şu taleplerimizi kitlelerle paylaşmanın yol ve yordamını geliştirmeliyiz:

● Daha demokratik bir anayasa, ya da anayasal hakların genişletilmesi için mücadele; «Anayasal Demokrasi» için **değil**, demokratik mevzilerin genişlemesinin ve demokratikleşme sürecinin gelişmesinin önünde engel teşkil etmeyen bir anayasa için mücadele, ülkenin demokratlaşmasında önemli bir yer tutan üst yapısal demokratikleşmeyi ifade eder. Bu değişme, çalışan halkın demokratik haklarının kazanılması doğrultusunda bir gelişme olacaktır.

● 141, 142 ve benzerleri gibi, fikir ve örgütlenme özgürlüğünü baskı altında tutan Ceza Yasası hükümlerinin ayıklanması, demokratik ve siyasî mücadelenin önünde engel teşkil eden siyasî partiler, seçim yasaları, dernekler yasası gibi anti-demokratik düzenlemelerin kaldırılması için mücadelenin önemi emekçi kitlelere anlatılmalı, bu ajitasyon noktalarına, yayın hayatını ve basın özgürlüğünü sınırlayan ve baskı altına alan uygulamaların kaldırılması, kültürel çalışma ve öğrenme hakkının her alanda demokratik güvence altına alınması için mücadelenin önemini kavratma çalışmaları eşlik etmelidir.

● Egemen milliyetçi, ırkçı ve şoven baskıcı uygulamalara son verilmesi asimilasyoncu ve soykırımcı politikaların ortadan kaldırılması, **ulusal özgürce gelişmenin** önündeki engellerin bertaraf edilmesi, sadece **ulusal demokratik bir talep** değil, genel demokratik bir taleptir. Bu talebimiz, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı Sonuç Belgesi gibi, ulusal ve uluslararası bir **yasal güvenceye** sahip olduğu halde, pratiğe geçirilmesi demokrasi güçlerinin bu uğurdaki kararlı mücadelesinin başarısına bağlı olacaktır. Çünkü hemen her alanda demokrasiyi savunan pek çok demokratın, (hatta sosyalistin) bu alandaki suskunluğu, aldırmaçlığı ya da ürkekliği, en geniş demokrasi saflarının, ulusal demokratik haklar konusunda zayıf kalmasına, enternasyonalist unsurların üzerindeki baskıların artmasına ve dolayısıyla ezilen ulus üzerindeki ulusal baskıların sürgit devam etmesine yol açmaktadır.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin, 15 Haziran 1977 tarihinde toplanan «Belgrad Hazırlık Toplantısı» öncesinde Hükümet'e verdiği, Avrupa'nın çeşitli siyasal kuruluşlarına, demokratik örgütlerine, Dışişleri Bakanlıklarına gönderdiği, ve hazırlık komitesine de sunduğu 31.5.1977 tarihli MUHTIRA bu konuda önemli bir belge niteliğindedir.

Ulusal demokratik haklar için yükseltile talepleri savunmak ve şiarları yükseltmek, sosyalistler açısından sadece önemli bir genel demokratik görev değil, aynı zamanda

Ajitasyonumuz Üzerine-1

emekçilerin uluslararası çıkarlarının somutlanması açısından da enternasyonalist bir ödevdir. Çünkü bir ulusun yek değerini ezmesi ve uluslar arasında zora dayalı bağların egemen olması, insanlık dışı bir **uluslararası** durumdur.

Bu nedenle ve Türkiye'de somutlanan talepler şunlardır:

— Her türlü egemen milliyetçi ve millitarist baskıya son verilmeli, ezilen ulus emekçilerinin insan hakları güvence altına alınmalıdır;

— Sosyal demokrasinin ve lideri Ecevit'in, Filistin halkının devlet kurma hakkını teslim eden resmi açıklamalarına rağmen Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansının Türkiye'ye seslenen bölümü üzerine siyasi demagojilerin arkasına sığınip şoven politikasını sürdürmesiyle de somutlanan Türk milliyetçiliğini güçlendirmeye yönelik egemen sınıf politikasına karşı ödünsüz bir mücadele verilmelidir;

— Ezilen ulusun kültürel gelişmesinin ve kendi öz dilini kullanmasının önündeki her türlü engel ayıklanmalı, bu yöndeki anti-demokratik uygulamalara son verilmelidir;

— Uluslar arasında tam hak eşitliği ve tümüyle gönüllü bağlar ilkesi ısrarla savunulmalıdır.

Siyasi gericiğin sosyal demokrasiyle de çakıştığı noktaların başında gelen bu sorun da demokrasi güçleri asla geri adım atmayacaklardır. «Başka milletleri ezen bir millet özgür olamaz» gerçeğinden hareketle sosyal kurtuluş mücadelesinin ancak ezilen ulusun özgürlüklerine de titizlikle sahip çıkılarak başarıya ulaştırılabileceği şaşmaz bir ilkedir. İnsan haklarının en kararlı savunucusu olan sosyalistler ulusların kendi kaderlerini özgürce belirlemeleri temelinde Kürt ulusal demokratik taleplerinin de savunucusudurlar. Türkiye'nin imza koyduğu fakat uygulamadığı uluslararası belgelerin gerekleri için mücadele acil ve demokratik gerektir.

● Emekçi halk hareketinin uluslararası bağlantılarını geliştirmesini engelleyen, demokratik hakların en geniş emekçi kesimler tarafından kullanılmasını sınırlayan yasal hükümlerle ve bu sınırlamalar yüzünden doğan sonuçlar bütünüyle ortadan kaldırılmalıdır;

● 1 Mayıs'ın yasallaşması, faşistler ve diğer karşı devrimciler dışındaki bütün siyasi tutuklu ve hükümlülerin serbest bırakılması, siyasi davalara bakarak sivilleri de yargılayan askerî mahkemelerin lâğvedilmesi ve yargı cihazının demokratlaştırılması yolunda adımların atılması sağlanmalıdır.

● Sağlık ve eğitim hizmetlerinin bütünüyle sosyalleştirilmesi, parasızlaştırılması, işçi-memur ayırımına son verilerek tüm çalışanların sendikal haklarının yasal bir güvenceye bağlanması, toplum polisinin lâğvedilerek emniyet cihazındaki faşist ve gerici öğelerin temizlenmesi,

12 Mart'tan bu yana uygulanan işkence, dayak ve benzeri keyfi uygulamaların tüm sorumlularından hesap sorulması gerekmektedir.

Bu talebin gerçekleşmesi için mücade-

lemiz aynı zamanda demokratlaşmanın karşısında direnen bütün kişi ve kurumların gerici konumlarını sarmaya hizmet edecektir. Geniş emekçi kitleleri, her gün yaşayıp sızlandıkları bu somut olaylar ve uygulamalara karşı demokratik bir bilinçle donatıldıkça, yani demokratik haklarını elde edip varolanları kullanmayı öğrendikçe, demokrasi için mücadelesinin gereğine daha fazla inanacaklardır.

ORTAK MÜCADELE HATTIMIZIN STRATEJİK EKSENİ ANTI-TEKELCİ KARAKTER TAŞIR.

● Çalışan sınıfların demokratik ve siyasal talepleri, onların somut ekonomik kazanımlarıyla zenginleştirilmedikçe eksik ve dolayısıyla başarısız kalır. Bu nedenle, siyasal hayatın demokratikleştirilmesi ile çalışma hayatının demokratik düzenlenişi, demokrasi mücadelesinin bütünlüğünü sağlar ve dile getirir.

Bugün Türkiye'de demokrasi ve sosyalizm mücadelesinin sınıf içeriğini geniş çalışanlar yığınının tekel egemenliğine karşı olan toplumsal konumu oluşturmaktadır. Türkiye ekonomisinin emperyalizme bağımlılığının da halkası olan «yerli tekelci sermaye - emperyalizm» ilişkisi, sadece geniş halk yığınlarını ağır bir sömürü altında tutmakla yetinmiyor, bir zamanlar gelir düzeyi bakımından kendine yeterli olan toplum kesimlerini de büyük bir hızla yoksullaştırıyor, mülksüzleştiriyor. Mülksüzleşmesine tepki açısından gerici siyasal konumlara kayabilen bu kesimler, tekel egemenliğine karşı mücadele içinde yer aldıkları sürece ilerici konumları benimseyebilirler ve benimsemektedirler.

Bu durum, çalışan sınıfların tekelci sömürü ve baskılara karşı mücadelesinin yeni unsurlara açık olmasını anlatır ve toplumsal tabanını sürekli olarak genişletmesine olanak hazırlar. Siyasal ajitasyonumuz, bu olanağı kullanmalı ve genişletmelidir. Bunun için sadece çalışan sınıflara değil, tekellerin baskısını ekonomik hayatında her geçen gün biraz daha ağırca hisseden toplum kesimlerine de seslenmek, işçilerin ve bütün emekçilerin tekeller karşısındaki ekonomik çıkarlarıyla, tekel dışı toplum kesimlerinin anti-tekel muhalefetini **sınıfımızın asgari hedefleri** doğrultusunda birleştirmek zorundayız. Gerek MC koalisyonları döneminde ve gerekse sosyal demokrasinin hükümet olduğu dönemde, mülksüzleşme sürecini kesintisiz yaşamış olan kesimler, tekelci sınıf iktidarlarının dışında ve ilerisindeki siyasal alternatiflere açıktırlar.

Bu amaçla, başta işçi sınıfı olmak üzere, tüm çalışan sınıfların ve tekelci sömürü altındaki toplum kesimlerinin taleplerini belli başlı olarak şu ajitasyon noktalarına bağlamalıyız:

● İşçiler, sadece ekonomik düzenin değil, işverenlerin ve onların örgütlerinin de dolaysız baskısı altındadırlar. «Çalışma barışı» adına işçi sınıfının yasal haklarını bile kullanması büyük ölçüde zorlaştırılmaktadır. «Toplumsal Anlaşma» bunun en son ve somut örneğini teşkil ediyor. Buna ek olarak iş,

Sendikalar, Toplu Sözleşme, Grev ve Lokavt, Sosyal Sigortalar yasaları, işçi sınıfına karşı işverenleri koruyan anti-demokratik hükümlerle doludur. Çalışma hayatının demokratik yeniden düzenlenişi, başta, bu alanı düzenleyen yasaların anti-demokratik hükümlerinin, **bir bütünlük içinde ayıklanmasını** gerektirir. Bununla da kalınmamalı, işçilere sağlanan hakların uygulama geçerliliği kazanabilmesi için, işçi örgütlerinin çalışma hayatını denetlemesini sağlayan yasal düzenlemeler getirilmelidir.

● Çalışma hayatındaki tekelci egemenlik ve keyfilik, gelişmiş sömürü ilişkileri ile insanlık dışı sömürü ilişkilerinin yanyana varolmasını getirmiştir. Sömürüyü her yoldan artırmayı mubah gören anlayışın, işçi sınıfı içinde zorlama yollardan yapay ayrılıklar yaratmaktan başlayarak, kadınların ve çocukların gaddarca sömürülmesine, sağlık şartlarının alabildiğine bozulmasına yolaçmaktadır. Bu ilkel şartların işçi sınıfı lehine değiştirilmesi için;

— İşçi sınıfının DİSK'te somutlanan sendikal birliği korunup güçlendirilmelidir.

— 8 saatlik işgününün tüm çalışanlara ve mutlaka uygulanması için mücadeleyi yükseltmek;

— Hafta sonu tatilinin bütün çalışanlar için iki tam gün olarak uygulanmasını sağlamak;

— 16 yaşından küçüklerin çalıştırılmasını yasaklamak, 18 yaşını aşmamış olanların işgünü 6 saatle sınırlamak, demokratik bir çıkarlık yasasını kazanmak için mücadele;

— Kadınların çalışma hayatında daha sağlıklı bir ortama kavuşturulmaları, eşit iş yaptıkları için erkeklerle aynı ücreti almaları, analık fonksiyonlarının işyerlerinde de yerine getirilmesi için gerekli düzenlemelerin sağlanması, analığa ve genel olarak kadın sağlığına zarar veren işlerde kadınların çalıştırılmasının önlenmesi kesinlikle sağlanmalıdır.

— İşçi sınıfının sınıf dayanışmasının önündeki engeller kaldırılmalı, genel grev ve dayanışma grevi, referandum, yasal bir hak olarak tanınmalıdır.

— Tarım işçilerini de kapsayan tek bir iş kanunu, lokavtin suç sayılması ve yasaklanması, işsizlik sigortasının sağlanması ve mevcut sigorta kurumlarının kesin olarak işçi örgütlerinin denetimine verilmesi;

— Esnaf ve sanatkârlar ile küçük işletmelerin üretimlerini artırmak ve tekeller karşısında tutunabilmek için talep ettikleri devlet desteğini sağlamak için verdikleri mücadeleye arka çıkmak ve bu kesimlerle sınıf dayanışmasını güçlendirmek.

İşçi sınıfımızın ve çalışanlar kitlelerinin acil ekonomik ve demokratik taleplerini oluşturuyor.

Bütün bu noktalar ajitasyon çalışmalarımızda altı çizilerek vurgulanacak, sosyal demokrasinin bu konudaki vaatlerinin ve siyasal demagojilerinin iç yüzü kitlelere geniş bir biçimde açıklanacaktır.

DEVAM EDECEK

DEMOKRATİK PLATFORM'A TSİP'İN MEKTUBU

11-12 Ağustos günleri Eskişehir'de yapılan Demokratik Platform toplantısına Türkiye Sosyalist İşçi Partisi MYK'sı adına Ahmet Kaçmaz aşağıdaki mektubu gönderdi.

10 Ağustos 1979

SAYIN ABDULLAH BAŞTÜRK,
DEMOKRATİK PLATFORM
TOPLANTISINA KATILAN
ÖRGÜTLERİN SAYIN BAŞKAN VE
YÖNETİCİLERİ,

Arkadaşlar,

Faşist tehdit ve terörün işçi sınıfımıza ve tüm emekçi halk güçlerine karşı saldırganlığının sürdüğü, emperyalizmin Türkiye üzerindeki dayatmalarının arttığı, siyasal gericiğin yeni manevralar peşinde bulunduğu bugünkü somut durumda DİSK ve TÖB-DER başta olmak üzere, halkımızın seçkin kitle örgütlerine büyük görevler düştüğü inancındayız.

İşçilerimizin ve diğer emekçilerimizin ekonomik - demokratik mücadele planında örgütlenmiş ileri ve dinamik kesimlerini oluşturan demokratik meslek örgütlerinin sosyal muhalefette önemli bir yeri vardır. Her biri kendi etki alanı içinde mücadele veren bu örgütlerimizin güçlerinin somut hedefler ve ortak programlar etrafında birleştirilmesi ile, genel demokratik mücadelemiz büyük bir ivme ve dinamizm kazanacaktır.

Bu nedenlerden ötürü Partimiz, DİSK'in ve diğer demokratik meslek örgütlerinin geçmiş dönemde başlattıkları Demokratik Platform çabalarını desteklemiş ve bu Platform'un hayatı içinde, sosyal pratik sürecinde kitleleri daha etkin hareketlendirmesi için yapıcı önerilerini, Demokratik Platform'da öncü konumda bulunan DİSK'e iletmisti. (Kasım 1978).

Aradan geçen zaman içinde, Demokratik Platform'un hayata geçirilemediği, demokratik planda aktif bir birleşik mücadelenin başlatılamadığı yaşanan bir gerçeklik oldu. Aynı dönemde ne yazık ki, demokrasi güçlerine karşı egemen baskılar şiddetlenirdi. Sıkıyönetim ilan edilip yaygınlaştırıldı, insan hakları çiğnendi, özgürlükler daha da kısıtlandı, ulusal baskılar yoğunlaştırıldı ve nihayet 1 Mayıs güçlerine karşı şiddetli bir beyaz terör uygulandı. İtiraf etmek gerekir ki, deha da kötüleşen bu koşullarda demokrasi güçlerinin birliği gene sağlanamadı, halkımızın örgütlü mücadele güçleri birleştirilemedi.

Arkadaşlar,

Demokratik Platform'un yeniden oluşturulması için son haftalarda başlatılan girişimleri olumlu karşılayan Partimiz, işçilerin ve diğer emekçi toplum kesimlerinin ileri meslek örgütlerinin yürütme kurullarının 11-12 Ağustos günleri Eskişehir'de yapacakları ortak toplantıyı memnunlukla karşılamıştır.

Demokratik Platform'un oluşturulması kapsamında 25-26 Kasım 1978

tarhinde Ankara'da yapılan toplantı öncesinde DİSK'e getirdiğimiz — ve bir örneğini şimdi ilişikte sunduğumuz — görüş ve önerilerimizi, Eskişehir toplantısı vesilesiyle tekrarlamayı görev sayıyoruz.

Sosyalist siyasal mücadelede saf tutmuş bir parti olarak bir kez daha vurgulamak isteriz ki;

Demokratik Platform'un hedeflediği anti-emperyalist, anti-faşist güç birliğinin, esas olarak siyasal muhtevalı olduğu, bu genel demokratik mücadelenin siyasal bir öz taşıdığı bilimsel bir gerçekliktir. Esasen, kurulmak istenen platformda yer alan değişik meslek örgütlerinde, solun değişik siyasal eğilimlerinin ve onların izleyicilerinin bulunduğu bilinen bir olgudur. Kuşkusuz ki, Demokratik Platform'un bugüne değin hayata geçirilmemesinin ve kitleleri aktif bir birleşik eyleme seferber edememesinin başlıca sebebi siyasaldır. Türkiye solunda siyasal kapsamlı merkezi bir işbirliğinin eksikliği, kaçınılmaz olarak sözkonusu siyasal çizgilerin derece derece etkinlikler taşıdığı demokratik kitle örgütlerinin de kalıcı bir güç ve eylem birliği kurmalarının önündeki başlıca engeldir. Bu nedenle, Demokratik Platform'un içinde zaten dolaylı yoldan temsil edilen ve devrimci-demokratik mücadelede işlev sahibi olan siyasal çizgilerin, sendikalar ya da diğer meslek örgütleri aracılığıyla değil, siyasal karakterli kendi temsilci örgütleriyle Demokratik Platform'a katılmaları, kalıcı bir eylem birliğinin başlatılması için, çözüm getirici ilk ve önemli adım olacaktır. Aksi halde, geçmiş dönemde de sık sık belirttiğimiz ve yaşanan pratikten de görüldüğü gibi, Demokratik Platform'un, kalıcı bir demokratik güçbirliği platformuna dönüşmesi ve emekçi halk hareketimizin demokratik hedefleri yönünde kitleleri etkinece hareketi geçirmesi mümkün olmayacaktır.

Eskişehir'de biraraya gelecek belli başlı demokratik kitle örgütü yöneticilerinin bu gerçeğin gereğini yerine getirme yolunda somut adımlar atmalarını diliyoruz.

Arkadaşlar,

Kalıcı ve uzun erimli bir güçbirliği için gösterilen çabaların ilkesel zeminde, geçerli yöntemlerle meyvalarını vermesi ve uzun yıllardır esas olarak soldaki siyasal ayrılıklar nedeniyle sürüncemede kalan bu sorunun, halk güçlerimizin çıkarları doğrultusunda sağlıklı çözümlenmesi işçi sınıfımızın ve müttefiki emekçi kitlelerin ivedi bir özlemidir.

Bu uzun erimli ve kalıcı güçbirliği, hiç kuşkusuz, somut siyasal ve toplumsal olaylar içinde kökleşecektir. Ve Demokratik Platform, ilkesel ve yöntemsel temeller üzerinde ancak ve ancak somut pratik içinde güçlenerek yükselecektir. Bu pratik, hepimizin bildiği gibi, sınıf mücadelesi pratiğidir. İşçi sınıfımızın ve tüm emekçi sınıf güçlerimizin sınıfsal ve ulusal mücadelesi her geçen gün önümüze somut sorunlar koymaktadır. Bu sorunların çözümünde, siyasal nitelikli olsun ya da olmasın tüm devrimci-ilerici örgütler sorumluluk sahibi-

dirler. Demokratik Platform somut hedefler ve programlar etrafında kurulurken, bu güçbirliği, genel demokratik görevleri olduğu kadar, özgül devrimci-demokratik ödevleri de içerdiği ölçüde hayatîyet kazanacak, böylece topyekûn mücadelemiz emekçilerin genel ve özel tüm sınıf pratikleriyle kaynaşmış bir sürecin güçlenip hızlanmasında somutlanacaktır.

Bu temel doğrular ışığında vurgulamak isteriz ki, Demokratik Platform, faşizme, emperyalizme, tekellerin egemenliğine ve her türlü gericiliğe karşı kalıcı bir güçbirliğini inşa etmeye çalışırken, bu güçbirliğinin kalıcı olmasının belirleyici koşulu olan solun birliğine ve birlikteliğine de katkı getirmek ve bu en önemli sorunun çözümünde yapıcı bir rol oynamak zorundadır. Demokratik güçbirliğinin özü, egemen güçlere karşı topyekûn mücadelenin ön koşulu olan halk güçlerinin birliği ve birlikteliğini sağlamak, bir başka deyimle tüm devrimci - ilerici güçleri yanyana getirmektir. Bu nedenle, devrimci - demokratik mücadele güçleri arasında, işlev sahibi hiç bir gücün dışlanması, tersine, mümkün olan en geniş güçbirliğinin ilkelerden ödün verilmeksizin kurulması şarttır. Bunun için, her türlü ön yargıdan ya da siyasal anlamı grupçu hesaptan, veya subjektif tutumlardan özellikle kaçınmak, birlikçi olanların ve birliği gerçekten isteyenlerin tutumudur. Föylesi bir tutum, birlikçi olmayanlara, grupçuluk güdenlere karşı da sabırlı ve ikna edici uzun vadeli bir politikayı gerektirir.

Arkadaşlar,

Son olarak, güncel birimden önem taşıyan bir noktanın da altını çizmek istiyoruz:

Toplantınız, uzun erimli güç ve eylem birliğinin ilkelerini ve sorunlarını gündeme alırken ve yığınsal planda önümüzdeki yakın dönemde yapılması gereken işleri görüşürken, şu anda ülkemizdeki siyasal yışımı yakından ilgilendiren 14 Ekim seçimlerine de kayıtsız kalmamalıdır. Tam tersine, bu örgütler seçimlerde hangi siyasal tercihlere karşı, hangi siyasal alternatiflerden yana olduklarını ortak olarak saptamalıdır. Bu konuda faşistlerden ve işbirlikçilerinden oluşan MC'nin bir kez daha reddedilmesiyle yetinilmemeli, gericilikle ve hatta faşizm ile uzlaşan sosyal demokrasinin de desteklenmeyeceği açıkça belirtilmelidir. Buna karşılık, CHP'nin solunda kalan güçlerin siyasal işbirliği önerilmelidir.

İnanıyoruz ki, demokratik meslek örgütleri ve onların geniş üye tabanları, içinde yaşadığımız somut koşullarda solun birliğinden ve beraberliğinden yana güçlü özelemler ve istemler içindedirler. Seçimler olgusu ise, en geniş kitlelerin gözünde solun beraberliğinin somutlanması gereken bir siyasal demokrasi olayıdır.

Tekrar vurgulamak isteriz ki, önümüzdeki seçimlerde solun siyasal işbirliği, sadece Partimiz'in subjektif özlemi ya da girişimi olmayıp sömürü ve baskıdan bunalan ve umutsuzluk noktasına itilmek istenen geniş e-

mekçi kitlelerin yakıcı bir özlemidir.

Seçim işbirliği sorunu, tümüyle siyasal bir sorun olmakla birlikte, kendileri birer siyasal örgüt olmayan demokratik kuruluşların, bu siyasal sorun karşısında seyirci kalmaları söz konusu olamaz. Çünkü, herkesçe bilindiği gibi, demokratik kuruluşların birer siyasal örgüt olmaması, onların siyasete yabancı kalacakları anlamına gelmemektedir. Tam tersine, bu örgütler, kendi esas işlevleri olan ekonomik - demokratik mücadeleyi hakıyla yaparken, toplumsal mücadelede asıl belirleyici olan siyasal mücadelede de kendi sınıfsal veya zümresel çıkarları doğrultusunda doğru görüşlerinden yana ağırlık koymalıdır.

Ancak bu şekilde, sınıf mücadelemizin siyasal ve ekonomik boyutları bir bütünlük kazanabilir ve emekçi kitlelerin nihai zafer yolu kolaylaşabilir.

Şu anda, Demokratik Platform'daki örgütlerin kitle tabanlarının sınıfsal çıkarları, seçimlerde, egemen güçlerin her türlü alternatifine ve politikasına karşı solun siyasal işbirliğinden geçmektedir.

Bu nedenle, toplantınızın, güncel bir sorun olarak seçimler konusunu da gündeme almasını, ve seçimlerde solun işbirliğinden yana ağırlık koymasını, birlikçi eğilimleri ve birlikten yana girişimleri desteklemesini diliyoruz ve öneriyoruz.

Bu konuda, Demokratik Platform'un öncüsü DİSK'e belirleyici görev düşmektedir. Çünkü, defalarca belirtildiği gibi DİSK'i, Türk-İş'ten ayırd eden temel politik niteliklerinden birisi, «Partiler üstü siyaseti» reddetmesidir. Ve DİSK bu ilkesinin bir gereği olarak kuruluşundan bu yana yapılan her seçimde, destekleyeceği partiyi tespit ve ilan etmiştir. Gelenekleşmiş bu ilke, bu seçim öncesinde de somutlanmak zorundadır. DİSK Genel Başkan Vekili Sayın Kemal Nebioğlu bir süre önce yaptığı açıklamada DİSK'in seçimlerde kimi destekleyeceğinin belirleneceğini söylemiştir. Ancak bu tespit için verilen tarih çok geçtir. DİSK şimdiden bu konudaki kararını belirleme yoluna gitmelidir. DİSK'in bu konudaki eğilimi Demokratik Platform'a da ışık tutacaktır. Bizim bu konudaki önerimiz bellidir:

MC'cilerin demokrasiye ve halka düşman politikalarının mahkum edilmesi, işçi sınıfına ve emekçi halka yaptığı vaatlerin hiçbirini yerine getirmeyen CHP'nin kesinlikle desteklenmemesi, halkın ve demokrasi güçlerinin başlıca özelemlerinden birisi olan seçimlerde solun işbirliğinin sağlanması için yoğun çaba gösterilmesi ve böyle bir işbirliğinin desteklenmesi.

Demokratik Platform'un somut olarak hayata geçmesi, ve somut sınıf pratiği içinde her türlü güncel görev içinde yoğunlaşarak güçlenmesi doğrultusunda ve solun birlikteliği yolunda toplantınızın başarılı geçmesini ve olumlu sonuçlara ulaşmasını diler, Partimizin dostluk selamlarını ve dayanışma duygularını sunarım.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi
Merkez Yürütme Kurulu adına
Ahmet KAÇMAZ
Genel Başkan

BİRLİK'in Solda Güçbirliği Üzerine

ANKET SORULARINA CEVAPLAR

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin bundan bir süre önce TİP'e demokratik iş ve eylem birliği önermesinden sonra, gazetemiz BİRLİK bu konuda yurt çapında bir anket soruşturması düzenledi. Gazetemize ulaşan anket cevaplarını yayınlamaya devam ediyoruz.

ANKET SORULARI

- Türkiye'de ilerici güçlerin dağınıklığının giderilmesi konusundaki görüş ve önerileriniz nelerdir?
- Türkiye solunda yer alan değişik siyasi partilerin ve grupların önemli bir çoğunluğunun işbirliği yapmasını engelleyen başlıca etkenler sizce hangileridir?
- Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin, Türkiye İşçi Partisi'ne yaptığı işbirliği önerisi konusunda ne düşünüyorsunuz?
- Sağcı partilerin yöneticilerinin kampanyalarıyla daha şimdiden önemli bir siyasal olay niteliği kazanan 1979 yılı Kısmi Senato Seçimlerinde, solun siyasal işbirliğinin sağlanması için neleri öneriyorsunuz?
- Soldaki siyasal güçler ile, toplu halde büyük bir potansiyel taşıyan tüm demokratik kitle örgütlerinin faşizme ve gericiğe karşı demokratik güçbirliği yapmalarının koşulları var mıdır? Varsa bu güçbirliği sizce nasıl somutlanmalıdır?

1— Türkiye'de ilerici güçler dağınıktır. İşçi sınıfımızın merkezi otoritesi kurulmadığı sürece, dağınıklık da sürecektir. Tüm demokrasi güçlerinin ilkeli bir birlik anlayışı ile ve özverili olarak dağınıklığı gidermek için uğraş vermeleri gereklidir.

2 — İşçi sınıfının partisiyim demekle olunamayacağı gibi, işçi sınıfının ideolojisini iyi kavramayı da yanında getirmektedir. İdeolojiyi kavrayamayanlar doğal olarak dağınıklığa neden olacaklardır. Ülke tahlillerindeki yanlışlıkları, grupçulukları, kariyerizm hastalıkları ise parti ve grupların önemli bir çoğunluğunun işbirliği yapmasını engelleyen başlıca etkenlerdir.

3 — Yerinde en önemli olduğu bir gerçek.

4 — Bu seçimleri sağ madem bir halk yoklaması olarak vurgulamaya çalışmaktadır, öyleyse, faşizme ve gericiğe karşı mücadelede anti-faşist güçbirliğinin (cephenin) kurulması gerekir. Bu da demokratik yollardan geçeceğinden her inanmış sosyalistin seçimlerde dar grupçuluğu bırakması ve bu tavrını seçim sonrası da sürdürmenin yollarını araması gerekir.

5— Dördüncü yanıttımda bu soruya da karşılık vermiş oluyorum.

Mehmet SARI
Ziraat Y. Mühendisi
Adakobirlik G. Müdürü
ADANA

1. Tırmanan faşizm karşısında tüm ilerici güçlerin, her türlü grupsal ve kişisel stütuşmeleri bir tarafa bırakıp, hepimizi aynı derecede ilgilendiren faşizme ve gericiğe karşı derhal iş ve eylem birliği yapmaları gerekir.

2. Türkiye solunda yer alan değişik siyasi partilerin işbirliği yapmasını engelleyen:

a) İşçi sınıfı bilimi olan sosyalizmin, henüz bizzat işçi sınıfının kendisini tam kucaklayamamış olması.

b) Yaşlı sosyalistlerin «en iyi ben bilirim» anlayışıyla grupçuluk yapması.

c) Sosyalistim diyen birçok kişinin işçi sınıfı biliminin özüne inememiş olması.

d) Burjuvazinin bölme taktiği,

e) Kariyerizm.

3. TSİP'in TİP'e yaptığı işbirliği önerisi çok olumludur. Bu önerinin ENTERNASYONALİZME sıkı sıkıya bağlı, içinde anti-Sovyetizmin zerre tortusu bulunmayan diğer sosyalistlere de yapılması ve halkın demokratik iktidarını hedefleyen bir program etrafında birleşmesi sağlanmalıdır.

TSİP'in birlik politikası, birliği kabul etmeyen TİP'i telaşa düşürmüştür. Ve onları birlikten sözetmeğe başlatmıştır. Fakat yine de grupçuluklarını kıramamaktadırlar. Öyle ki, işlenmesi gereken çok önemli konular varken, yani demokrasi düşmanlarına karşı mücadele edilmesi gerekirken, «YÜRÜYÜŞ-ÜN» tüm sayfaları TSİP'e saldırmakla harcanıyor, örneğin (220. Sayı).

4. Seçimlerde tüm solun işbirliği yapması ve gericiğe karşı olan solun milyonlara ulaştığını, burjuvazinin rahat uykuyu uyuyamayacağını dosta düşmana göstermesi gerekir.

5. Faşizme ve gericiğe karşı tüm siyasal güçler ile, demokratik kitle örgütlerinin güç ve eylem birliği yapma koşulları vardır. Hatta geç bile kalmaktadır.

Güçbirliğinin oluşması için gurupsal çekismeyi bir yana itip demokrasi güçlerinin ortak düşmanı olan faşizme ve gericiğe karşı derhal bir araya gelip ortak bir eylem programı hazırlamaları gerekir.

İsviçre - Türkiye'li İşçi Dernekleri Federasyonu
Başkan Fethi Yıldız.

Toplumumuzda ileri ve aydın güçler arasındaki dağınıklık ve belki yer yer tutarsızlık boyutlarına varabilen kopmalar, yaşadığımız evre için doğaldır ve doğal gelişim sürecinin, kaçınılmaz gereklerinden bir parçadır. Bu olgunun kimi kesimlerde karamsarlık nedeni oluşturması — bilerek, bilmeyerek —, yanlıştır.

Bu yönde dağınıklığın ortadan kalkması nasıl olsa, zaman boyutu içerisinde doğal gelişimle gelecektir. Bu yolda aydın, ilerici kişi ve kesimlere, yapay olmayan yaklaşımlarla, oluşumu hızlandırma görevi düştüğü da açıktır.

Önemsiz ayrıntılara zaman harcamayan, ama temel doğrularda birleşebilen, özünde kesin anti-emperyalist, gereğinde parti ve kesim ayırımı gözetmemeyi göze alabilecek denli geniş ve yaygın tabanlı bir bakış açısı benimsemeyi ve benimsetmeyi gerekli görürüm. (...)

Sorunuz bir önceki soruyla bir içiceliği bir ölçüde getiriyor kanısındayım. Bu açıdan biri öbürünü oluşturan etmendir.

Biz ve başkaları ya da biz ve bizden olmayanlar gibi kavramlara, toplumumuzun çeşitli kesim ve katmanlarındaki aşırı tutkunluğumuz ve burlardan kaynaklanan, karşılıklı güvensizlik, kuşku, önyargı v.b. nice kusur, toplumumuzda yaygın hastalıktır.

Yakın geçmişimizi, getirdiği gerçekler açısından, gözlemlersek: Üretim onuru, katkıda bulunma sevinci ikincil düzeyde yer alır. Öncelikli olan pay almaktır. Hak etmek, etmemek çok da ciddi sorun değildir. Sorumluluğunu üstlenmek, aydın kişi ahlâkı, sanki akıl eksikliği gibi değerlendirilmektedir yaygın görüntüsüyle. Buralardan kaynaklanan çarpık yaklaşımları çok kesim ve katmanda, yüzeysel değişikliklerine karşın, kolaylıkla izleyebiliriz. (...)

Tüm bunlara karşın kanım odur ki: Türkiye-mizde, yelpazenin solunda yer alan partilere düşen, yüzeysel farklılaşmaları, çeşitli sapma ve saptırmaları, kısır döngü ve gereksiz stütuşmeleri aşarak, en kısa sürede ortak paydaları saptayıp, öncelikle ulusal boyutlu sorunlarda, birbirlerine tümleçliklerini oluşturmaları aklın gereğidir. Bu yolda özveriden kaçınmak yanlış olur.

III — Özünde olgun ve olumlu girişim olarak niteliyorum. Sonuç ne getirirse getirsin, alta yatan istem tutarlıdır. Bunu izleyecek adımlarınızın, solda yer alan tüm siyasal partilerden geçebilirliğine ve geçmesi gerektiğine inanıyorum.

IV — Tüm sol partilerin, dağınık ve ayrıcalıklı erekler benimsemesi yerine, birleşerek CHP ağırlıklı hükümeti desteklemeleri, ulusal boyutlarıyla ileri ve aydın güçlerin gelişimine, örgütlenebilmesine olumlu yönde katkı getirecektir inancındayım. Bu, ne düşünürüm, ne de özünden vazgeçme anlamına gelmez. Ama, sol partilerin gereğinde tümleşebileceklerinin, belki de ilk, olumlu örneğini somutlaştırır. Böylesi bir olgunun getireceği moral, tüm ileri ve aydın kesimi öncelikle kendi gözünde güçlendirecektir.

V — Soldaki siyasal güçlerle, büyük bir potansiyel taşıyan tüm demokratik kitle örgütlerinin gerici ve tutucu ya da faşizan güçlere karşı güçbirliği yapabilmelerinin koşulu, kanımca, yerel ve evrensel oluşum ve etkileşimleri, koşulları gözardı etmezsiniz. ulusça hangi noktada bulunduğumuzun bilincine varmalarıdır. Bu güçbirliği dış sömürge karşı ortak tavırla somutlanır. Yoksa ülke içi tutucu ve gerici kesimler ekonomik yaşamımızın çarpıklıklardan, üretim ve tüketim arasındaki dengesizliklerinden beslenegelmekte. Güncel ekonomik kurgu olumlu yönde değişime uğradığında zeminlerini yitirecekleri açıktır inancındayım.

Ali T. GERMANER
İst. DGSA Öğretim üyesi
İSTANBUL

1 — Türkiye devrim sürecinde tüm anti-faşist, anti-emperyalist güçleri, işçi sınıfının yönetiminde olmaya ve onunla birlikte çalışmanın gerekliliğine inandırmanın yolları ve yöntemleri yörelerin sosyo ekonomik durumu dikkate alınarak hareket edildiğinde, ayrıca aşağıdaki 4 maddeden çıkarılan sonuçlar uygulandığında, bu dağınıklığın kalkmaması olası değildir.

2 — a) Özellikle işçi sınıfı adına yola çıkıp onu arkadan hançerleyen sermaye sınıfına hizmet eden parti ve kuruluşları gözardı etmemek gerekir.

b) Partilerde ve gruplarda yetişkin kadro yetersizliği,

c) Kısır fraksiyon tartışmalarının yanısıra dai grupçu çıkar hesaplarının had safhaya ulaşması,

d) Halen parti ve gruplarda açık ve dolaylı yönden anti-sovyetizm ve anti-komünizm yapanlara kesin tavır alınması.

e) Sosyalist partilerin yayın organlarında ve tabanlarında kendi siyasal çizgisinden olmayanlara karşı eleştiriden uzak küfürleşmeye varan olumsuzluklar.

f) Bütün tutum ve davranışlar fraksiyonların arasına duvar örmeğe, dolayısıyla bilgi alışverişini azaltmaktadır.

3 — Özellikle TSİP ve TİP'in birleştirilmesi konusunda, birleşmeyi önleyici tutum ve davranışlar: «Partini kapat ve bana tabi ol, temel politik çizgim altında ve örgütsel varlığım içinde ol» gibi. Bu, yaklaşım değil, ayrışımıdır. Bu konunun ankette yer almaması şaşırtıcıdır. Her şeye karşı çaba harcanarak ve Türkiye Sosyalist hareketi bölünmüşlükten kurtarılmalıdır.

4 — TSİP ve TİP vakit geçirilmeksizin yarıda kalan birleşmeyi tamamlarken, cephe konusunu en başka tutmalıdır. Kısmi senato seçimlerinde başarı sağlanabilmesi, tüm ulusal demokratik güçlerin güç ve eylem birliğinin sağlanmasından geçmektedir.

5 — Yukarıda kısaca değinilen konuların ışığında, işçi sınıfı bilimine inanmış kişi ve kuruluşlar bu olgunun gerçekleşmesi için toplumun çıkarları dışında kalan hiç bir özel koşul koyamazlar ve ortak çıkarlar doğrultusundan şaşmamalıdır. En önemlisi de güç ve eylem birliğine katılacak olanların bunun gerekliliğine inanmaları ve inandırmalarıdır. Güç ve eylem birliğinin kesinlikle ilkesizliğe tahammülü olmadığı açıktır.

Celâl ÇAKIR
DÜZCE

Yalan ve Tahrifat Uzerine Kurulu Bir «Eleştiri» Denemesi

Hüseyin Hasancebi

TİP'in, kendi tanımlamalarıyla «araştırma, inceleme, tartışma» dergisi Yurt ve Dünya'nın Temmuz 1979 sayısında Yavuz Ünal imzalı bir yazı yayınlandı. TSİP'i konu alan yazının yukarıda tanımlanan yazı türlerinden hangisine girmesi gerektiğini, aşağıdaki açıklamalarımızdan sonra okurun takdirine bırakıyoruz.

Yazının ilk bölümünde yazar, TSİP'in ilk programını (1) ele alıyor. Ve belgelere dayanarak değil, ceffalkalem ağzına geleni söylüyor. Bunu da, sanki hâlen geçerli olan bir belgeyi ele almışçasına yapıyor. Oysa TSİP'in o programı, yine TSİP tarafından değerlendirilmiş, yerine yenisi getirilmiş, gerekli eleştiri özeleştirisi yapılmış ve TSİP'in birinci programı sevapları ve günahlarıyla tarihin malı olmuş. Ne ki, söz konusu program yürürlükteyken yazar ağzını dahi açmamış, tek kelime eleştiri getirmemiş, hattâ, sanki böyle bir program ve parti yokmuşçasına davranıp yeni bir partinin kuruculuğunu yapmış. Şimdi söz konusu programı, yürürlükten kalkışından üç küsur yıl sonra, TSİP'i «eleştirmek» için malzeme olarak kullanmaya kalkıyor!

Üstelik böyle yaparken dürüst de davranmıyor. TSİP'in ilk programında «Doktor Hikmet Kıvılcımlı'nın Vatan Partisi Programı'nın esas alındığını» söylüyor. Ama tek bir kanıt, tek bir belge yok! Oysa böyle bir iddiada bulunmak için her iki programı yan yana koyup kanıt getirmesi lâzım. Ama o bunu yapmıyor. Çünkü iddiasını kanıtlaması mümkün değil.

Daha bu başlangıç tarzından, Yurt ve Dünya'daki yazının seviyesi az çok beliriyor. Ve daha sonraki bölümlerde, düpedüz yalanlarla ve tahrifatlarla yazıya devam ediliyor. Yalanlardan başlayalım. TSİP'in kuruluş öncesindeki çalışmalarımız ve görüşmelerimiz için şöyle deniyor:

«Bu arkadaşlara o zaman da işçi sınıfı partisinin tek merkezli bir bütün olduğu, içinde fraksiyonlar bulunamayacağı, Parti içinde strateji tartışmalarının yapılamayacağı, bunun ister istemez parçalanmalara neden olacağı defalarca söylendi ve anlatılmaya çalışıldı. Ancak tüm bu eleştiriler o zaman TSİP yöneticileri tarafından 'bölücü davranışlar' olarak görüldü.» (Yurt ve Dünya, Temmuz 1979, sayı 16, sf. 14).

Bu satırlar tamamıyla hayal mahsulüdür. Tek bir eski TİP'li, tek bir arkadaşımıza dahi böyle sözler etmediği gibi, bizlerden de TİP'lilere «bölücü» diyen çıkmamıştır.

Yazının bir ileriki bölümünde yazar, TSİP'in «sosyalist birlik» amacıyla sosyalizm dışı gördüğü partilerle «sosyalist büro»da biraraya geldiğini yazıyor. Yazar o günlerde yapılan, konuyla ilgili açıklamaları unutmış gözüküyor. Bir kez daha hatırlatalım:

«Büro görevlerinin en genel kapsam ve sınırları, bağımsızlık ve demokrasi yolunda, anti-faşist, anti-emperyalist mücadelede güçbirliğinin sağlanmasıdır.» (Ortak Büro'nun açıklaması Kitle Sayı-75. 15 Eylül 1975)

Görüldüğü gibi mesele son derece açık. Ortak Büro «Sosyalist Birlik» değil, anti-faşist, anti-emperyalist güçbirliği anlayışı üzerine kurulmuş.

«Ama bilinen şu ki, esil yapılmak istenen iş, Birlik Partisi listelerinden seçime katılmaktı. Hem de «sosyalist birlik» adına.» (Yurt ve Dünya, Temmuz 1979, sayı 16, sf. 16)

Kanıtızsız belgesiz bir iddia. TSİP'liler acaba neden TBP listesinden seçime katılmayı istiyorlardı? Senatör seçilmek için mi?! Yoksa böylesi TSİP'e puan mı kazandıracaktı?! Belgesi olmadığı gibi, izahı da yok.

Kaldı ki, konu olan seçimlerde işbirliğinin, TSİP, TİP'e de götürmüştü. Yoksa TSİP'in mektubunda mı yer alıyordu TBP listesinden seçime katılmak?!

Hepsi bir yana, seçimlerde işbirliği yapılması öngörülen partiler arasında sadece bir tanesi parti olarak seçime katılma hakkına sahipse, bundan, seçim işbirliğine ortaklaşa hizmet etmesi amacıyla yararlanılmasının prensip olarak yanlışlığı neresinde?!

Yalanlar devam ediyor.

Vatan Partisi ile ilgili olarak şöyle deniyor: «İlk bölünme Vatan Partisi'nin kurulmasıyla olmuştu. Kendini TSİP'lilerden daha 'Kıvılcımlı' görenler TSİP'i beğenmeyerek ayrı bir örgütlenmeye gitmişlerdi.» (a.g.e., sf. 16).

Oysa Vatan Partisi'ni TSİP'e hiçbir zaman yakınlık duymayanlar, aksine TSİP'e düşmanlık besleyen kimseler kurmuştu VP'yi kuranlar TSİP'ten ayrılan «doktorcular» değildi. TSİP'ten ayrılan «doktorcu» grup Vatan Partisi kurucularına karşıydılar ve VP'yi, kuranların elinden kendi ellerine geçirmek için çabalamışlardır. Öyle ki, bu arada aralarında ölümle sonuçlanan silahlı çatışmalar çıkmıştır.

Yazının KİTLE Gazetesiyle ilgili bölümü şöyle:

«O kadar ki merkez yayın organı olan Kitle ile yine partili gençlerin oluşturduğu Sosyalist Gençlik Birliği (SGB) Partiden ayrılan grubun elinde kaldı.» (a.g.e. sf. 17).

Oysa herkes biliyor ki, parti yıkıcılarının TSİP'ten tasfiyesi sonunda KİTLE aksamadan çıkmaya devam etmiştir. Ama Yurt ve Dünya yazarı yıkıcıların partiden tasfiyelerinden çok sonra, alabildiğine düzensiz olarak çıkarmaya başladıkları shte «KİTLE'yi, gerçeği bile bile, TSİP'liler tarafından düzenli çıkartılan KİTLE ile karıştırmayı eleştiri yapmak sanıyor!

Yalanları kanıt ve belgesiz sürüyor.

«Kabul edilen program TSİP için gerçekten bir sıçramaydı. Bu nedenle de Kongrenin hemen sonrasında 'Programın aceleye getirildiği, yeniden gözden geçirilmesi gerektiği', hattâ 'yeni bir program kongresi toplanması gerektiği' vb. yolunda yoğun tartışmalar yapıldı.»

Nerede, ne zaman, kim yaptı bu «yoğun tartışmaları»? Tek kanıt yok, bilen yok, hatırlayan yok! Ama yazarın hayali «iyi» çalışıyor!

Yalanlarla ilgili olarak vereceğimiz sonuncu, örnek, TSİP programının sosyalizm için mücadeleyi dışladığıdır.

«Sosyalizm için mücadeleyi bağımsızlık ve dmoekrasi mücadelesinin sonrasına ertelemek işçi sınıfını işlevsiz bırakır ve sonuçta, bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi bile kazanılamaz. Bu nedenle 'asgari program' koşullarında bile işçi sınıfının açık hedefi sosyalizme varmaktır. Yani hiç bir koşulda sosyalizm için mücadele ertelenemez.

TSİP programı tüm bunlardan habersizdir.» (a.g.e., sf. 21-22).

Bir de TSİP Programı'na bakalım.

«Sosyalist sistem dışındaki ülkelerde ise, sosyalizm, yüz milyonlarca insanın elde etmek için uğrunda mücadele verdikleri yegâne kuruluş yoludur.» (TSİP Programı, sf. 3)

«Bu durumda, burjuva toplumunun yukarıda sıralanan çelişkilerinin kaynağı olan bu çelişkinin, işçi sınıfının iktidarı ile çözülmesi gerekmektedir. Ancak böylece, üretici güçlerin gelişmesi önündeki engeller kaldırılmış olacak; ancak böylece, ekonomide anarşiyi ve devri buhranları yaratan kapitalist üretim yerine planlı sosyalist üretim temellendirilerek üretici güçlerin alabildiğine serpillip gelişmesi sağlanacak.» (a.g.e., sf. 8).

«Ülkemizde üretici güçlerin gelişim seviyesi, bağımsızlık ve demokrasi doğrultusundaki girişimlerde, demokratik halk iktidarını sosyalist taleplerle de karşı karşıya getirir. Toplumumuzda işçi sınıfının bağımsız ve yönlendirici bir sınıf olarak yer almasının yol açtığı bu durum, demokratik halk iktidarının daha ilk adımında, sosyalizm doğrultusundaki köklü dönüşümlerini mümkün ve zorunlu kılar. O halde Türkiye'de BAĞIMSIZLIK ve DEMOKRASİ için verilen mücadele SOSYALİZM için verilen mücadele ile birleşir ve tamamlanır.» (AGE, sf. 12, siyahlar bizim).

Yukarıdaki program bölümleri yazarın gerçekleri tersyüz edici tutumunu açıkça sergili-

yor. Üstelik programın «hedefler ve görevler» bölümü, sözelimi Millileştirme ve Merkezi Planlama konuları, «asgari» seviyede somut olarak nelerin gerçekleştirileceğini açıkça tespit ederek yazarın yalanlarını açıkça tekdiz ediyor. Dahası, yazar kendi içinde dahi öylesine tutarsızdır ki, yazının bir yerinde TSİP programını, bakkal dükkânlarını dahi millileştirecek ölçüde aşırı «sosyalist» bulup eleştirebilmektedir.

«Ama planlı halk ekonomisine gerekli olmayıp tüketime hizmet eden kuruluşların da millileştirileceğinden (siz devletleştirme anlayın?) (sf. 17) bahsediliyor. İşte gene aynı anlayış. İşçi sınıfı ve müttefiklerinin iktidarı elde etmesinden yıllarca sonra bile merkezi plana bağlanamayacak kadar küçük ölçekte olan işletmelerin kamulaştırılmayacağı ekonomi politığın temel ilkelerinden biridir.» (Yurt ve Dünya, Temmuz 1979, sayı 16, sf. 20).

Yazar bir yandan TSİP Programı'nın sosyalist mücadeleden ve sosyal hedefinden «habersiz» olduğunu iddia ederken, bir yandan da — okuduğunu dahi anlayamayarak — TSİP Programında bakkal, manav, berber vb. dükkânlarının millileştirileceğinin yer aldığını ileri sürülebilmektedir. Oysa yukarıdaki alıntıda değinilen TSİP Programı ibaresi son derece açıktır. Tekelci sermaye dışında millileştirilmesi öngörülen kuruluşların «halk ekonomisine gerekli olmayan» sözelimi cıklet, kozmetik sanayinin bir bölümü, lüks tüketim malları üreten imalathaneler, gece kulüpleri, lüks turistik tesisler, lüks restoranlar vb. kuruluşlardır. Bunların bir bölümü, ekonomi için gereksiz ve zararlı olduğundan, bir bölümü de artık müsterisi kalmayacağı ya da halka hizmet eden devlet tarafından işletilmeleri zaruri olduğu için millileştirilecektir. Üstelik bu TSİP'in icadı değildir. Her tarafta kural olan gerçekleştirilmiş bir uygulamadır.

Gerçek dışı iddiaların ve yalanların belli başlıları bunlar. Bir de yazının hemen tamamını oluşturan tahrifatlar var. Bunca yalana yer verilen bir yazıda tahrifatların bolluğuna şaşmamak gerek. Bu nedenle tahrifatları teker teker ele alacak değiliz. Sadece en çarpıcılarına değinin geçeceğiz. TSİP Programının tekelcilerle ilgili bölümü için yazar şöyle diyor:

«TSİP Programı'na göre «yerli burjuvazinin ortaklık ilişkileri içinde bulunduğu uluslararası finans kapitalin tekelci niteliği ülke kapitalizmine de aksetmiş, ayrıca Türkiye'nin kapitalizm öncesinden gelen toplumsal şartlarının da zorlamasıyla Türkiye Kapitalizmi tekelci nitelik almıştır.» ... TSİP Programına göre sermayenin topluluşu yoğunlaşması için uzun yıllar çabalamasına hiç gerek yok. Uluslararası bir tekel ortaklık kuruldu mu hemencecik «tekelci» olunuyor. Böylece de tüm geri kalmış ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de topraktan «tekel» fıskırıyor.» (a.g.e., sf. 18-19).

TSİP Programından yapılan alıntıyla yazar, görüşünü kanıtlamak istemiş. Ama alıntıyı bildiğince yapmış. Bir de konunun Programdaki aslına bakalım:

«Türkiye de boy vermesi yüz yıl öncesi-ne uzanan ve bu noktadan günümüze kadar gelen süreç boyunca keyda değer serbest rekabetçi bir dönem geçirmeyen kapitalizm, esas gelişimine kurtuluş savaşından sonra kavuşmuştur. Kapitalizmin bu esas gelişimi бүтünüyle dünya kapitalizminin emperyalist döneminde yer aldığı ve palazlanmakta olan yerli burjuvazi, giderek, emperyalizmle tam bir işbirliği içine girdiği için, Türkiye'de kapitalizm EMPERYALİZME BAĞIMLI olmuştur. Bu dönem boyunca, yerli burjuvazinin ortaklık ilişkileri içinde olduğu uluslararası finans kapitalin tekelci niteliği, ülke kapitalizmine de aksetmiş, ayrıca Türkiye'nin kapitalizm öncesinden gelen toplumsal şartlarının da zorlanmasıyla Türkiye kapitalizmi TEKELCİ bir nitelik almıştır. Sonuçta, Türkiye ekonomisi, dar bir parababalari zümresinin

tekeline girmiştir.» (TSİP Programı sf. 5-6) (siyahlar bizim).

Tahrifat son derece açık. TSİP Programından yaptığımız alıntıda altını çizdiğimiz ibareler yazarın nasıl kasıtlı olduğunu ispatlıyor. Böylece TSİP programında denmemiş şeyleri denmiş gibi göstermek kurnazlığı açığa çıkıyor.

Bir başka örnek yazarın tahrifatla bile bir hayli acemi olduğunu gösteriyor.

«TSİP Programında belirtilen «HALK CEPHESİ» bir başka yerde «işçi köylü ittifakı» (s. 12) diye tanımlanıyor. Böylece de emperyalizm ve tekel dışı kesimler bu kez işçi-köylü ittifakına indirgeniyor. (Yurt ve Dünya, s. 16, sf. 20).

İşçi-Köylü ittifakı ibaresinin geçtiği esas metinde ise şöyle deniyor:

«Halk Cephesinin temelini işçi-köylü ittifakı oluşturur» (TSİP programı s. 12) (Siyahlar bizim).

Yazar altını çizdiğimiz kelimeyi el çabukluğu ile yok ediveriyor. İşin ilginç yanı, sözkonusu cümlelerin içinde bulunduğu bölüm yazıda alıntı yapılmış! (s. 18)

Yazar kendi yaptığı alıntıda dahi tahrifat yapmadan edemiyor

Tahrifatları görmeye devam edelim. Yurt ve Dünya yazarı bir yerde şöyle diyor:

«TSİP Programı ise işçi sınıfının sonuna kadar devrimciliğini emperyalizme karşı mücadelenin sonuna kadar kararlı yegâne gücü» ne indiriyor. (s. 4)» (Yurt ve Dünya Temmuz 1979 s. 16, sf. 22).

TSİP programının emperyalizm ve enternasyonal dayanışma ile ilgili bölümünde şöyle denilmektedir:

«Emperyalizmin sömürü ve baskısı altındaki Türkiye halkının mücadelesi, bütün dünyadaki anti-emperyalist mücadelenin ayrılmaz bir parçasıdır. Bu mücadelenin önderi işçi sınıfımızdır. Halkımızın nihai kurtuluşunu sağlamakla yükümlü olan işçi sınıfımız, emperyalizme karşı olan mücadelenin sonuna kadar kararlı yegâne gücüdür.» (TSİP Programı s. 4).

Denilen aynen böyle. Yani yukarıdaki ibarede emperyalizmle mücadele konusunda işçi sınıfının konumu belirleniyor. Yoksa kendi kafasından icat edip eklediği gibi, işçi sınıfının sonuna kadar devrimciliği açıklanmıyor. Konu emperyalizm değil de sözgeliimi demokrasi olsaydı işçi sınıfı için benzer şekilde, «demokratik hak ve özgürlükler için verilmekte olan mücadelenin sonuna kadar kararlı yegâne gücü» denilebilirdi. Lenin İki Taktik kitabında demokratik devrimi desteklemekte burjuvazinin gösterdiği tutarsızlıktan, bencillikten ve korkaklıktan söz ederken, «sadece proletarya sonuna kadar şaşmadan yürümeye muktedirdir, çünkü onun hedefi demokratik devrimin çok ilerisindedir. Bunun içindir ki, proletarya cumhuriyet uğrunda en ön saflarda savaşmaktadır...» demektedir. Şimdi eğer, «Halkımızın nihai kurtuluşunu sağlamakla yükümlü olan işçi sınıfımız, emperyalizme karşı olan mücadelenin sonuna kadar kararlı yegâne gücüdür» diyen TSİP programı, işçi sınıfının sonuna kadar devrimciliğini emperyalizme karşı mücadelenin sonuna kadar kararlı yegâne gücüne indiriyor»sa, bu «mantıkla» Lenin de o zaman işçi sınıfının sonuna kadar devrimciliğini «cumhuriyet uğrunda mücadelenin sonuna kadar kararlı yegâne gücüne indirgemiş» olurdu!

Aynı konuda tahrifat şöyle sürdürülüyor:

«İşçi sınıfının 'sonuna kadar emperyalizme karşı' olması TSİP Programında: 'işçi sınıfı üretim araçlarının özel mülkiyetinden yoksundur' denilerek gerekçelendiriliyor.» (Yurt ve Dünya Temmuz 1979 s. 16 sf. 22).

TSİP Programında konu şöyle belirleniyor.

«İşçi sınıfı bu devrimci sürecin başını çekmek ve sonuna kadar götürmek zorundadır. Çünkü işçi sınıfı, üretim araçlarının özel mülkiyetinden yoksundur. Buna karşılık mevcut düzenden zarar gören ve acı çeken diğer toplum kesimleri, üretimdeki objektif konumları gereği özel mülkiyet alanında kalırlar. Ve mevcut üretim ilişkilerinin, sosyalist mülkiyet ilişkileri ile değiştirilmesinde öncü rol oynayamazlar.» (TSİP Programı s. 9.)

Bir kere TSİP Programı yazarın göstermek istediği gibi, işçi sınıfının üretim araçlarının özel mülkiyetinden yoksun olmasını «sonuna kadar emperyalizme karşı» olmasının nedeni olarak gös-

termiyor. Sosyalizmi gerçekleştirecek devrimci sürecin neden işçi sınıfı öncülüğünde gerçekleşeceğini açıklıyor. Bunun da sosyalizmin biliminin temel ilkelerine göre yapıyor. İşte pek bilinen örneklerden birisi:

«Bu toplumsal değişme, sadece proletaryanın değil, bugünkü durumdan acı çeken insanlığın tümünün kurtuluşu demektir. Ama bu ancak işçi sınıfının eseri olabilir, çünkü bütün öteki sınıflar kendilerini bölen çıkar kavgalarına karşın, üretim araçlarının özel mülkiyeti alanında bulunmaktadır ve bugünkü toplumun temellerinin korunmasını ortak amaç sayarlar.» (Gotha ve Erfurt Programlarının Eleştirisi - Mark - Engels - Sol yay. ikinci baskı).

Erfurt programının Engels'in onayından geçen yukarıdaki bölümünde de aynı TSİP Programında olduğu gibi işçi sınıfının devrimci süreçteki öncülüğü, «üretim araçlarının özel mülkiyeti alanında bulunmamasıyla» açıklanıyor! Oysa yaza göre işçi sınıfının öncülüğünün asıl nedenleri başka.

«İşçi sınıfını öncü yapan, sonuna kadar devrimci yapan işçi sınıfının en önde gelen niteliği en açık bir biçimde sömürü ve baskı altında olması. Ve bu sömürüden ancak üretim araçları üzerindeki özel mülkiyet ortadan kalkmadan kurtulamayacak olmasıdır işçi sınıfı bu mülkiyet hakkına konmak için değil, tüm toplumda kapitalist özel mülkiyeti ortadan kaldırmak için mücadele eder. Ancak böyle kurtulabilir. Bu da kendisini kurtarabilmek için, tüm toplumun kurtuluşu için çalışmak gibi bir görev yükler işçi sınıfına. İşte bu nedenle işçi sınıfı tüm toplumun kurtuluşunun öncüsü ve temel gücüdür.» (Yurt ve Dünya, Temmuz 1979, sayı 16, sf. 23).

İşçi sınıfının sonuna kadar devrimciliği «en açık biçimde sömürü ve baskı altında» olmasıyla «açıklanıyor». Herkes bilir ki, köle de serf de, işçiden çok daha açık biçimde sömürü ve baskı altında olmuşlardır. Ama ne «öncü» olabilmişlerdir, ne de «sonuna kadar devrimci»!

Bir başka bilgisizlik örneği de «işsizlik» konusunda:

«TSİP Programındaki 'katkı'lardan biri de, işsizliğin başlıca nedeninin doğrusu hayretler verici bir icadla (!) saptanmış olmasıdır. Şöyle ki 'Yaygınlaşan kapitalistleşme sonucu istihdam artsa bile, daha ileri tekniklerin kullanımının yaygınlaşması işçiye olan ihtiyacı nisbi olarak azalttığı için, işsizler ordusu gün be gün büyümektedir.' (age. sf. 23)

«İleri kapitalist ülkelerdeki işsizlik sorunu ise, ileri teknolojinin yarattığı bir sorun değildir.» (a.g.e. s., 23).

«Aynı olguya dayanarak yeni sol, bilimsel teknik devrimin sonuçlarını, (kalifiye işgücü kullanımının artmasına koşut olarak) işçi sınıfının niteliği değişmiştir diye çarpıtırken, TSİP Programı da işsizlik yaratıyor diyor. Böylece de karşımıza bir ileri teknoloji düşmanlığı çıkıyor. Tıpkı makinaleşmeye karşı çıkan zanaatkarlar gibi.» (a.g.e., sf. 24).

TSİP Programı «teknolojinin ilerlemesiyle işsizlik artıyor» diyerek «ileri teknoloji düşmanlığı» yapıyor! Bakalım aynı «vahim suç»u başka kimler işlemiş?

«Emek üretkenliğinin artması ve toplumsal zenginliğin büyümesi demek olan teknolojinin mükemmelleşmesi burjuva toplumunda, toplumsal eşitsizliğin artması, mülk sahipleri ile mülksüzler arasındaki mesafenin büyümesi ve varlık güvensizliğinin, işsizliğin ve emekçi yığınlarının giderek daha büyük kesimlerini her türlü yoksulluğunun çöğmesi anlamına gelmektedir.» (RSDİP'nin 1903 Programı, İlke sayı 19-20, sf. 41, siyahlar bizim).

Yazar olgusuzluğundan kaynaklanan pervasızlığını daha da sürdürüyor:

«İş bu kadarla da kalmıyormuş. 'Kapitalist üretimin kaçınılmaz sonucu bu durum (yani işsizlik) emeğin sermayeye bağımlılığını ve dolayısıyla sömürüye olan mahkumiyetini daha da arttırmakta' (s. 6-7) im.ş. Ya, ni ilerici teknoloji olmazsa işsizlik olmayacak işsizlik olmazsa da işçi sınıfı sermayeye daha az bağımlı olacak deniyor.» (Yurt ve Dünya, Temmuz 1979, sayı 16, sf. 24).

«Bu görüş sınıf mücadelesini kökünden reddetmektedir. Kapitalizmi anlamamışlardır.» (a.g.e., sf. 24).

TSİP Programında «işsizlik emeğin sermayeye bağımlılığını daha arttırır» denilmekle ileri teknolojiye karşı çıkılmış olunuyormuş! Bakalım daha kimler «sınıf mücadelesini kökünden reddetmekte»dirler, kimler «kapitalizmi anlamamışlar»dır?!

«Nihayet, nisbi artık-nüfusu ya da yedek sanayi ordusunu birikimin hacim ve gücü ile dengeli bir durumda tutan kanun, işçiye sermayeye Vulkan'ın çivilerinin Promete'yi kevalara mihladığından daha sağlam ve kopmaz bir bağla bağlar» (Marx-Kapital-Cilt s, sf. 424. Odak Yay.)

«Aynı teknik ilerleme bundan başka müteşebbislere, meta üretimi ve meta dolaşımı süreçlerinde giderek artan ölçüde kadın ve çocuk emeği kullanma imkânını vermiştir. Öte yandan bu gelişme müteşebbislerin duydukları insan işgücü-ihhtiyacını nispeten azalttığı için işgücü talebi zorunlu olarak işgücü arzının gerisinde kalmakta, bu da ücretli emeğin sermayeye bağımlılığını ve sermaye tarafından sömürülmesinin kapsamını arttırmaktadır.» (RSDİP 1903 Programı, İlke sayı 19-20, sf. 41, siyahlar bizim).

Yazarın, teknolojinin gelişmesiyle ilgili eleştirileri, Marks'ın Kapitalist Gelişmenin Temel Kanunu'ndan da habersiz olduğunu gösteriyor. Ki, bu nokta işçi sınıfının bilimsel sosyalist partilerinin programlarını, diğer işçi partilerinden, söz gelimi sosyal demokratlardan ayırdeden en temel kıstastır. Lenin 1903 Programı taslağı çalışmalarında bu noktaya dikkati şöyle çekmektedir:

«(...)...Eski doğal ekonomi sistemi, yerini meta üretimine bırakmaktadır...» Bunu, kapitalizmin temel eğilimini anahatlarıyla ortaya konulması, izlemelidir — halkın burjuvazi ile proletarya arasında bölünmesi, «sefalet, baskı, kölelik, aşağılanma ve sömürü yığınının artması. Marks'ın bu ünlü sözleri Alman Sosyal Demokrat Partisi'nin Erfurt Programı'nın ikinci paragrafında tekrarlanmaktadır.» (RSDİP 1899 Program Taslağı, İlke sayı 19-20, sf. 27-28).

«Bu bakımdan 'sefalet, baskı, kölelik, aşağılanma, sömürü yığını' sözleri bizce programda mutlaka yer almalı. Yer almalı, çünkü bir kere bu sözler kapitalizmin temel ve esas özelliklerini tam tamına ifade etmekte, gözlerimizin önünde işleyen bir sürecin ta kendisini, Rusya'da işçi sınıfı hareketinin ve sosyalizmin ortaya çıkmasına yol açan başlıca nedenlerden birisini belirlemektedir; ikincisi, çünkü bu sözler ajitasyon için malzeme kaynağıdır, zira işçi yığınlarını en çok ezen, ama aynı zamanda onları en çok gazaba getiren bütün bir dizi olgunun (işsizlik, düşük ücretler, beslenme yetersizliği, açlık, sermayenin emansız disiplini, fuhuş, hizmetçilerin sayısının artması, vs...) özetidir.» (a.g.e., sf. 28).

Yalan, tahrifat, cehalet örneklerini daha arttırmak mümkün. Ancak Yurt ve Dünya yazarının «TSİP Program Eleştirisi»nin ne olduğunu anlamak için bu kadar örnek bile çok!

Yavuz Ünal TİP'in Eğitim, Bilim ve Araştırma Bürosu Sekreterliğiyle görevli Başkanlık Kurulu üyesidir.. Yurt ve Dünya ise TİP'in Araştırma, İnceleme ve Tartışma organı (!). Bu başa bu taş!

(1) Eski Programlar kurcalanacaksa en az haklı olan herhalde hem eski hem de yeni TİP'in yöneticileridir. Çünkü TİP yöneticileri eski TİP'in pek övündükleri ve başa geldikleri 4. üncü Kongresi'nden eski TİP Programı ile çıkmışlardır. Hatta o günlerde yaygın organları olan EMEK'te eski Programı aklayan yazılar yazmışlardır. Ama yeni TİP kurulurken sessiz sedasız yeni bir program kaleme almışlar, ne eski programı eleştirmeye ne de özelleştirilmesini yapmaya zahmet etmişlerdir. Bunları yapamadıklarına göre TİP'in eski programını hâlâ daha benimsiyorlar demektir! (TİP'in eski programı kısaca 10-11 sayılı İlke'de yeni TİP kurulmadan çok önce eleştirilmiştir).

(2) Yazar Millileştirme kelimesini «Devletleştirme» diye «düzeltmiş»! Programında burjuva devletin devletleştirmeleriyle sosyalizme doğru yol alınmasını öngören TİP'in bir yöneticisi için bu «düzeltmeye» sasmamak lâzım! Onun için de neden özenle millileştirme kelimesinin seçildiğini kavrayamaması hoş gözükebilir!

DİSK'E KARŞI BİR TÜRK-İŞ SENDİKASINA HİZMET EDENLER

İstanbul'da Topkapı ve Teknik cam fabrikalarında DİSK'e bağlı Hür Cam İş Sendikasına üye işyeri temsilcilerinin bazıları aracılığıyla dağıtılan ve Türk-İş'e bağlı Keramik İş sendikasının dağıtımına su taşıyarak açıkça Kristal İş'e hizmet eden bildiriden geçen hafta söz etmiş-tik.

Bu bildiri toplumsal ilerleme grubunun DİSK'de ve DİSK'e bağlı bazı sendikalarda izlediği olumsuz politikaların bir yönüdür.

Bu yapılan davranış hiçbir şekilde mazur görülmez. İlerlemeciler, Kristal İş yönetiminin «ilerici» olduğunu söyleyerek kendilerine mazeret aramaktadırlar.

Herşeyden önce şu soruyu yanıtlamak gerekir: İşçi sınıfımızın sendikal birliği DİSK'te mi somutlanacaktır, yoksa Türk İş'te mi? Toplumsal ilerleme grubunun yönetiminde bulunduğu üç sendika, geçen hafta yayınladığımız bültende de görüldüğü gibi, sendikal birliğin DİSK'te sağlanacağına inandıklarını söylemişlerdir. Ama aynı mihrak tarafından aynı günlerde DİSK'e bağlı Hür Cam İş aleyhtarı, dolayısıyla DİSK karşıtı bir bildiri kaleme alınmış ve dağıtılmıştır. Bu bildiri Kristal İş yanlısıdır. Yani toplumsal ilerleme grubu Kristal İş'e hizmet etmiştir. Türk-İş'e bağlı Kristal İş'in yönetimindekiler ilerici midirler, yoksa ilerlemeci midirler, bu nokta ilkeler bakımından önemli değildir. Fakat ilerleme grubu, Kristal İş yönetimini kendi yandaşları gördüğü için ilkeyi çiğnemiş ve açıkça DİSK'e karşı, Türk İş'e bağlı bir sendikadan yana çıkmıştır. Yani ilke onlar için söz konusu değildir. Onlar için önemli olan ilerleme grubuna hizmet etmektir. Sayet Türk İş'e bağlı bir sendikada ilerlemeciler ya da yandaşları yönetimdeyseler, bu durumda DİSK'e bağlı sendika yerine, Türk İş'e bağlı sendikayı işçilere hedef göstermek ve DİSK'e bağlı sendikayı engellemek, bu sendikanın üyelerini kendi sendikalarının topyekûn varlığına karşı kıskırtmak, ilerleme grubu açısından mübah olabilmektedir. Demek ki, herkes ilerlemeci mantıkla davranırsa, örneğin, bir ilerici siyasal grup metal iş kolunda ya da banka iş kolunda eşkaza Türk İş'e bağlı bir sendikanın yönetimini ele geçirirse, Maden İş ya da Bank-Sen içinde bildiri dağıtıp, aynı işkolundaki o Türk İş sendikalarına mı işçilere hedef gösterilmelidir?

Sayet işçi sınıfının sendikal birliği böyle «çok yönlü» ve ilkesiz politikardan geçiyorsa, her grup ilkelere bir yana bırakıp, kendisi için en yararlı olanı yapmaya kalkarsa, bunun adı birlik olmaz, olsa olsa kaos olur. Kargaşa yaratmak olur.

Sayet, Kristal İş yönetimi ilerici ise, herşeyden önce, sarı Türk-İş'ten ayrılıp, DİSK'e katılır. Sonra da DİSK'e bağlı Hür Cam İş sendikası ile birleşir. Kristal İş Sendikası Türk İş'ten ayrılmadığı ve DİSK'e katılmadığı sürece, kendi üyelerini konfederasyon olarak sarı Türk İş bayrağı altında tuttuğu sürece, onların «ilerici» ya da «ilerlemeci» olması, işçi sınıfımızın sendikal hareketi ve sendikal birliği açısından hiçbirşey ifade etmez. Böyle bir sendikanın yönetiminin ilerlemeci olması, belki ilerlemenin grupsal çıkarlarına yarar, ama sınıfımızın birliği açısından bir anlam taşımaz.

Kristal İş yöneticilerine grubuna sormak gerekir: Hâlâ Türk İş saflarında da ne arıyorsunuz? Sayet

sendikal birliğin DİSK saflarında sağlanacağına inanıyorsanız ve bunu ilân ediyorsanız, niçin Türk İş'ten ayrılıp, DİSK'e katılmıyorsunuz ve Hür Cam İş Sendikası ile birleşmiyorsunuz? Üstelik de böyle yaptığınız takdirde, bu işkolunda iki sendikanın birleşmesi ile doğacak yeni sendikanın Cam işkolunda tek sendika olacağını, böylelikle, ülkede cam sanayinde, tek tekel olan işverene karşı tek sendikanın yaratılmış olacağını bilmiyor musunuz?

Kaldı ki, Hür Cam İş Sendikası, geçtiğimiz aylarda Kristal İş Sendikasına birleşme önerisinde bulunmuş-tur. Ama, yapılan görüşmelerde Kristal İş yöneticileri, DİSK'in «sarsıntı geçirdiğini», bu nedenle Türkiye'de sendikal birliğin DİSK çatısı altında mı, yoksa Türk İş'te mi sağlanacağını henüz belli olmadığını söylemişler ve Hür Cam İş'in, getirdiği birleşme çağrısını, yani DİSK'e katılma çağrısını reddetmişlerdir.

Adı geçen bildirinin yayınlanmasından sonra, Hür Cam İş Genel Merkezi bir bildiriyle işçileri uyararak, ve sendika yöneticileri oynamak isteyen oyunu işçilere anlatmışlardır. Aynı zamanda DİSK Örgütlenme Dairesi adına yayınlanan bir başka bildiri de işçiler tarafından geniş tasvip görmüştür. İmza sahibi işyeri temsilcilerinin bazıları oyuna geldiklerini söyleyerek, sendika genel merkezinin ve DİSK genel merkezinin bildirilerini işçilere bizzat kendileri dağıtmışlardır....

HÜR-CAM İŞ BİLDİRİSİ

Cam işçileri... Kardeşler... Teknik Cam ve Topkapı Şişe Cam'daki bazı temsilcilere Kristal-İş'in sözcülüğünü yapan akıl hocaları tarafından bir bildiri hazırlanmıştır. DİSK'e bağlı bir sendikanın temsilcileri olan bu kişiler, TÜRK-İş'e bağlı Kristal-İş sendikasını savunmayı üstlenmişlerdir.

Hür Cam-İş sendikası cam işçilerinin çıkarlarını savunmak ve işçi sınıfının temel ilkesi olan birliği sağlamak için yönetimi değişen Kristal-İş'e DİSK çatısı altında cam işçilerinin tek sendikada birleştirilmesi çağrısında bulunmuştu. Ancak, hepinizin bildiği gibi aradan dört aydan fazla bir süre geçmesine rağmen çağrımızı cevaplamamışlardır. Oysa önümüzde toplu sözleşme dönemi ve birlik olacağına bunun hemen başlatılması gerekirdi. Ama Kristal yöneticileri kendi grup çıkarlarını cam işçilerinin çıkarlarından üstün tuttuklarından birlik konusunda derin bir suskunluğa girerek oyalama taktiklerine başvur-dular. Biz kendi bağımsız çalışmamızı Kristal-İş'e uyduracak değildik, bu arada örgütlenme çalışmalarımızı da sürdürdük ve sürdüreceğiz.

Sizin oylarınızla işbaşına gelen bu temsilciler, örgütlenme çalışmalarını durdurun diye feryad ediyorlar. Gönderdikleri bildiriye şöyle diyorlar: «Sendikal birlik çağrısı yaparken, aynı anda Kristal-İş'e bağlı Düz Cam'da örgütlenmek için girişimden yana bulunmanız BİRLİKTEN YANA OLMAMAKTIR.» Yani bu arkadaşlarımız diyorlar ki, «Kristal-İş'e ayıp ediyorsunuz biraz daha bekleyin Kristal-İş susarak sizi biraz daha oyalamağa devam etsin.» Biz bu oyuna gelmeyiz. Toplu sözleşmenin yaklaştığı bir zamanda durmak, beklemek, birlikçilik değil, bölünmüşlüğü tescil ettirmektir. Biz bu ihanet içine giremeyiz.

Gönderilen bildiride «sizin bu gi-

rişiminiz Kristal-İş'i bize bağlı olan işyerlerinde örgütlenmeye itecektir.» Açıkçası bizi tehdit ediyorlar. Aman örgütlenmeyin, yoksa sizin için iyi olmaz deniliyor. Bu, Hür Cam'ı arkadan hançerlemektir. Bu kişiler Kristal İş'in örgütlenme çalışmalarına yardımcı olacaklarını da böylece açıklıyorlar.

Bakin sundukları önerilerde neler var. Deniliyor ki, «Kristal-İş ve Hür Cam İş sözleşmeye aynı taslakla oturmak, güç ve eylem birliğini yapmak için protokol yapmalıdırlar. «Kristal İş'e yaptığımız çağrıda güç ve eylem birliği de yer alıyordu. Ayrıca Temmuz ayında çıkan dergimizde «Kristal-İş Neden Susuyor» başlıklı yazımızda aynen şunları söylemiştik: «Kristal-İş yöneticileri güç ve eylem birliği konusunda ne düşünüyorlar, cam işçileri bunu da bilmek ister. Ama Kristal-İş bu konuda da suskun-dur». Şimdi Teknik Cam ve Topkapı temsilcileri «yavuz hırsızlık yaparak» Kristal-İş neden cevap vermiyor diye düşüneceklerine, işi oldu bittiye getirip bizi Kristal İş'in yörüngesine sokmaya çalışıyorlar. Kristal-İş yönetimi susuyor ama onların Hür Cam'daki davranışları onlardan daha atak davranıyorlar. Bir taraftan Hür Cam-İş'in örgütlenmesini önlemeye çalışırken, diğer yandan DİSK düşmanlığını geliştiriyorlar.

İşte bir öneri daha, «iki sendika birbirlerinin yetkili oldukları yerlerde örgütlenmemek için protokol yapmalıdır.» Ve ne yazık ki, kendi temsilcilerimiz Hür Cam-İş'i örgütlenmeden alıkoyarak zavıflatmak istiyorlar.

Bu kişiler Hür Cam'ı temsil edemez, onlar Türk-İş'e bağlı Kristal-İş'e hizmet etmeyi benimsemişlerdir.

Kristal-İş'in telaşı sendikamızın birlikte tavrının hem Çayirova hem de Paşabahçe işçileri arasında olumlu karşılanmasındandır.

Bunların bu tavrına karşı sizleri birleşmeye çağırıyoruz.

HÜR CAM-İŞ SENDİKASI MERKEZ YÜRÜTME KURULU

DİSK BİLDİRİSİ

DİSK cam işçilerine sesleniyor... Cam işkolunda DİSK'in işkolu sendikal örgütü HÜR-CAM-İŞ'in yiğit üyeleri.

Bugüne dek işkollarında demokratik sınıf ve kitle sendikacılık ilkelerini her çeşit baskıya, engele, provokasyonlara karşı bıkmadan, yılmadan sürdüren HÜR-CAM-İŞ Sendikası üzerinde bazı oyunlar oynanmak istenmektedir....

Sendikamız HÜR-CAM-İŞ, DİSK'in temel ilkelerinden olan BİRLİK ilkesini hayata geçirmek için işkolunda inançlı ve kararlı bir mücadele sürdürmektedir. Örnek bir uğraş içersindedir.

DİSK, mücadelesinin temel ilkelerinden olan BİRLİK ilkesini her çeşit şart altında ancak sınıf sendikacılığı ilkeleri temelinde bıkmadan savunmaktadır. Birlik ilkemizin temellendiği;

- İşyerlerinde birlik,
- İşkollarında birlik,
- Ulusal çapta birlik,
- Uluslararası birlik

mücadelemiz ilkel bir mücadeledir..

HÜR-CAM-İŞ Sendikamız bir yandan yaklaşan toplu sözleşme savaşına hazırlanırken, işkollarındaki sendikal gelişmeleri yakından izlemiş ve İŞKOLUNDA SENDİKAL BİRLİĞİN sağlanması için ilkel bir mücadele

içersine girmiştir.

HÜR-CAM-İŞ Sendikası yaklaşan toplu sözleşme döneminde, cam işkolundaki tekelere karşı işçi sınıfının daha güçlü ve birlik içinde mücadeleye girmesinin ancak tekelin gücünü kırıcı, cam işçilerinin daha ileri ekonomik ve sosyal haklar kazanma yolunda bir adım olacağına inanmaktadır.

HÜR-CAM-İŞ bu nedenle TÜRK-İŞ üyesi olmasına rağmen Kristal-İş Sendikasına da aradaki görüş ve düşünce farklılıklarına rağmen asgari ortak davranmaya ve giderek daha kalıcı birliği sağlamaya yönelik bir çağrıda bulunmuştur....

BİRLİĞE EVET. Ancak sınıf sendikacılığı ilkeleri ışığında ve işçi sınıfımızın tek demokratik sınıf ve kitle sendikal örgütü DİSK çatısı altında BİRLİĞE EVET... YOKSA, işçi sınıfımızın yıllardır verdiği mücadele ile kazandığı haklardan fedakarlık ederek ve sırf birlik olsun diye, uzlaşmacılığa teslim olmaya kesinlikle HAYIR...

SINIF UZLAŞMACILIĞI TEMELİNDE BİRLİĞE HAYIR...

Bazı temsilcilerin dağıttıkları bir bildiri elimize ulaşmıştır. Hiç bir DİSK üyesi işçinin yapmaması gereken ve bunu yaptığı takdirde kendi örgütünü, bugüne kadar sarı, uzlaşmacı sendikalara karşı mücadele etmiş örgütünü onların peşine sürükleyen bu davranış hiç bir işçinin affetmeyeceğini bilmesi gerekir.

Hem HÜR-CAM-İŞ'in, DİSK'in üyesi olacağını, hem de aynı işkolunda mücadele eden sarı sendikalara karşı kendi sendikasının mücadelesini istemeyeceğini. BU FIRSATÇILIKTA BAŞKA BİR ŞEY DEĞİLDİR

Hiç bir HÜR-CAM-İŞ üyesinin bu girişimi kabullenmeyeceğini mutlaka bilmelidirler.

Cam işçileri gerçek kurtuluşlarını DİSK saflarında görmektedirler. İşte bunun için HÜR-CAM-İŞ saflarına koşmaktadırlar. İşçilerin böylesi çabaları varken, DİSK saflarına katılmak için mücadeleleri varken, ortaya çıkıp sendikalarına «bu işçileri örgütleme, bırak TÜRK-İş üyesi Kristal-İş saflarında kalsınlar» demek KİME HİZMETTİR?

Eğer işkolunda birlik sağlanacaksa, bu, işçileri nasıl olsa birlik olacak deyip, sarı sendikalar saflarında bırakarak olmaz. HEM MÜCADELE EDER, doğruları anlatır, işçileri saflarına kazanmaya uğraşırın, hem de karşı sendikayı gerçek devrimci sendikacılık ve DİSK çatısı altında birliğe zorlarsın. DOĞRU BİRLİK mücadelesi budur.

Bunun aksi davranış, sendikal görevi yapmama, işçileri sarı sendikalara teslim etmek anlamından öte değildir....

DİSK HÜR-CAM-İŞ Sendikasının vereceği kararlı mücadelede sonuna kadar yanındadır. Yaklaşan toplu sözleşmede tüm DİSK üyesi işçiler cam tekel işçileriyle omuz omuza olacaktır.

DİSK CAM İŞKOLUNDAKİ TÜM İŞÇİLERİ İŞKOLU SENDİKAL ÖRGÜTÜ HÜR-CAM-İŞ Sendikasına çağırır. İşkolundaki sendikal birliğin sağlanması için işe ve cam tekeline karşı kalıcı bir mücadele için TÜRK-İŞ üyesi Kristal-İş'in, eğer gerçekten işçi sınıfının birliğine inanıyorsa, eğer gerçekten bu birliğin sınıf sendikacılığı ilkeleri ışığında olmasını istiyorsa HÜR-CAM-İŞ'in birlik çağrısına karşı sessiz kalmamaya çağırır.



BRECHT'te Tarihsellik

Seyyit Nezir

Marksizm, insanı bütünlüklü olarak kavramak gereksinimini ilk kez duyan ve gerçekleştiren teoridir. İnsan, nesnel ve öznel gerçekliği içinde, bilimsel bir kavrayışla yalnızca Marksizmde ele alınmıştır. Marksizm, bugünü ve gelecekteki durumunun görülebilene karakteristikleri ile insana yaklaşmıştır.

İnsani bütünlüğü enine ve derinliğine boyutlarıyla kavrayabilmek için gerekli bilimsel ilkelerle donatılmış bir teori olarak Marksizm, sorunu, insanlığın bütün tarihi içinde değerlendirir. İnsani bütünlüğün enine boyutları, kendini en zengin biçimde tarihsel kesit içinde gösterir. Yani insan, öncelikle, belirli bir üretim tarzının ve bu üretim tarzı üzerinde yükselen bilinç biçimlerinin bir ürünüdür. Ama bu tarihsel kesit, tarihinin kendine kadar olan bütün birikiminin bir uzantısı, kaçınılmaz sonucudur. Bu anlamda, belirli bir tarihsel dönemin bütünlüklü kavranışı, bütün tarihin kavranışıyla olanaklıdır.

Öyleyse, «somutta genel olanı göstermek» işleviyle yükümlü bulunan sanat, insanı, bu enine kesiti ve tarih derinliği içinde yakalamak durumundadır. İnsan, bulunduğu noktada, kendine kadarki tarihin birikimidir, yani geçmişle bağımlıdır; o geçmişten, tarihin elverdiği bir uzaklıkta bulunabilir. Bulunduğu anın gerçek niteliğini ve kendini, bu ger-

çeklikten hareketle tanıyabilir. Öte yandan, yaşanan tarihsel kesitin, ekonomik, toplumsal ve tüm bilinç ilişkileri, diyalektik toplamı içinde yansıtıldığı ölçüde, insanı gerçeklik, eksiksiz bir sanatsal yaratım olma özelliğini taşıyacaktır.

İş bununla da kalmıyor: Nasıl ki insanı içerik, bu kavrayışı gereksiniyor, estetik biçim de, işte öylesine mirasla bağlantılı bir düzlemde yeniden yaratılmayı gerekli kılıyor. Yeni biçimler, eski alışkanlıkları aşarken, sanatın eski güzellik ilkelerini aşarken, onları özümlemek ve yeniden kullanmak gereğini dayatır. Bu, bütün sanatlarda az çok böyledir ama, edebiyatta daha çok böyledir, daha çok zorunludur. Çünkü edebiyat, toplumsal ilişkinin kaçınılmaz aracı olan dili kullanarak gerçekleştirilir, dille yaratılır.

Bertold Brecht, yeni epik tiyatroyu, işte bu tarihsel diyalektik yetkin bir biçimi olarak kurar. Bir yandan içerik olarak tarihin güncel olanla kesişen olgularını, öbür yandan tarihsel kesit içindeki genel insan yansımalarını kurcalar, seyircinin bilincinde sorular sıralayarak onu kendini değerlendirmeye yöneltir. Sözgelimi «Galile»de, bilim adamının çağlar boyu karşılaştığı güçlükler, sınıflı toplumlarda hâkim sınıfların üretici güçlerdeki gelişmeye gösterdiği direnç, Galile'nin engezsizyonla çelişkisi içinde ve çağdaş bilim düşmanlığını

anırtarak dile gelir. «Ermis Jeanne»da, yüzyıl savaşlarının kahramanı ve yurtsever genç kızının kişiliği, proletaryanın barikatlarında, 1929 bunalımının Şikago'sunda sınıf mücadelesinin ön saflarında savaştır. «Sezen'in iyi insanı»nda, «dünyayı kurtarmaya bir tek iyi insanın yetmediğini» genel bir tarih kapsamı içinde ele alır. «Komün Günü» işçi sınıfının şanlı deneyini, burjuvazinin kan dökücülüğünü, işçi sınıfının mücadele bütünlüğü içindeki bağlantıları ve kalıcı dersleriyle saptayan bir eserdir. «Yigit Ana ile Çocukları»nda, sevgi ile çıkarları arasında sınıflı toplumun yarattığı çelişkiye, belirli bir dönemin değil, tarihin derinliği içinde yaklaşılır. «Bay Jül Sezar'ın İşleri»nde, köleci toplumun yeni, sömürü yöntemleri, emperyalizmin yeni sömürü teknikleri çağrıştırılarak gösterilir. Kısaca Brecht, belirli bir döneme ilişkin olguları, kendi tarihselliği içinde verirken bile, onun, tarihin tümü içindeki konumunu açığa çıkarmayı amaç edinir. İnsanın bulunduğu yere nereden geldiğini ve böylece nereye gidebileceğini göstermek kaygısı, Brecht'in temel sorunudur. Çünkü insanın kendi hakkındaki bilinci, tarih boyunca ne olduğu ve ne olabileceğini kavramasıyla gerçekleşir. Bugünkü eyleminin doğruluğu, bu bilince olanaklıdır: Tarih bütünlüğü içinde, bütün tarihsel süreçte geçirdiği değişimin niteliği, insana ne ölçüde ve hangi doğrultuda yenilenebileceğinin gerçek bilgisini kazandırır.

Marks'ın, kapitalist toplumun değişme yönünü bilimsel bir temele oturtabilmesi için insanlık tarihini toptan değerlendirmek zorunda kalışını bunu kanıtlar. Çünkü kapitalist toplumdaki sınıf mücadelesinin kökleri tarihtedir ve o tarih bilinmeden bugünü anlamak, bugünün ve geleceğin tarihini yapmaya çalışmak, gerçekte tarihi yapma görevinden usturupluca sıyrılmaktır.

Oysa Brecht'in amacı, insanlığın yeni tarihini yapmakta olan işçi sınıfına katılmaktır. Bu nedenle, kendisini yalnızca belirli bir tarihsel kesite sınırlı tutmayacaktır. Gerçi o, geçiciliğin değişmezliği ilkesini daha öne alır, asıl sorunu kalıcı olan değildir. Ama bir Shakespeare'deki insanı diyalektik zenginliğini, Bolzac'ın, çağdaki toplumsal ilişkileri engin kavrayış gücünü yadsımaz. «Hurda Alımı»nda, bunu hiç de anlaşılabilir olmayan bir biçimde yansıtır:

İnsanlar arasında geçen tüm olaylar incelenmeli ve hepsi toplumsal açıdan gözlenmelidir. Toplumsal eleştirisi ve tamamlanmış değişimlerle arasındaki tarihsel ilişki nedeniyle, yeni bir tiyatro, tüm başka etkilerin yanı sıra, yabancılaştırma etkisini gerektirecektir.

Brecht, dünyayı değiştirme savaşının diyalektik bilincini işi olduğunu, bu bilincin nesnesinin ise işçi sınıfının ellerinde bulunduğunu göstermeyi, tiyatrosunun temel sorunu yapmıştır. Dünyayı değiştirme bilinci, elbette, yaşanan dönemin değişmesi zo-



runluğunu kavrayarak kazanılır. İşte, «yabancılaştırma» yöntemi, insana değişme bilincini verebilmede yeni ve gerekli bir yöntemdi, ama bu yöntemin, kendine gelinceye kadar tiyatrodan edinilmiş yöntemlerden hiç yararlanmaması söz konusu değildi. Çünkü insan değişirken, önceki biçiminden de birşeyler alır, bu ise sadece yabancılaştırma yöntemiyle anlatılamazdır. Yani, yabancılaştırma etkisi, insanı belirli koşullardaki dramına yadrigatır, o dramı aşma gereksinimini doğurur. Ne var ki, önceki durumdan getirdiği, getirmek zorunda olduğu miras, yabancılaştırma yöntemiyle gösterilmekten uzaktır. Brecht bunu kavramıştır ve yabancılaştırmayı, mutlak ve tek yöntem olarak kullanmamıştır.

Bu kavrayış, yalnızca biçime özgü bir olay da değildir. İnsanın bugünkü içeriğiyle bütün geçmişinin izlerini taşıdığı gerçeği, yine aynı eserde ve şöyle saptanır:

...eskiden sınırsız gücü olan ve ortaya çıkması büyük olay yaratan duyguları da hâlâ paylaşabiliriz. Çünkü en sonunda içinde yaşadığımız toplum da alabileceğine karmasıktır. İnsan, Marksizmin klasiklerinin dediği gibi, her devirdeki tüm toplumsal ilişkilerin bütünüdür. Elbette, bu ya pıtlarda ölü, yersiz, boş birçok şey de yer almaktadır. Tüm bunlar kitaplarda kalabilir, çünkü ölmüş bir kimse ancak görünürde ölmüştür ve geçmiş zamanın başka olaylarını açıklamaya yarar. Ama, bir an için, bu oyunlardaki görünüşte ölü yerleri hareketlendiren çeşitli yaşamlar üzerine dikkatinizi daha çok çekecektim.

Bunu yaparken, eski yapıtları tarihselliği ve yaşanan çağla karşıtlığı içinde göstermek gerekecektir. Böyle ama, bu karşıtlık içinde sergileme yöntemi, insanın «eski»den kendine kalanı görmesini de kolaylayacaktır. Çünkü, bugünü ve dünya arasındaki karşıtlığı görebildiği ölçüdedir ki, tarihsel gelişmesini de ayırtdebilecektir.

Brecht'e «sol»dan yaklaşanlar, onda sadece «sol» olanı görürler. Oysa Brecht, onları gördüğü «sol» değildir. Onun yeni teknikler üzerine getirdikleri, arayış ve denemeleri, sosyalist gerçekliğin temel ilkelerinin dışında olgular değildir ve geçmişin birikiminin yok sayılmasını değil, aşılmasını içerir. Tarihin bütün üretim biçimleri gibi, kapitalizm de aşılabılır. Hem de, tarihin sınıflı ve sınıfsız hiç bir dönemine geri dönülmeyecek biçimde. Ama eskinin güzellik ve olumluluk birikiminin hiç değilse hammaddeyi üzerinde...

Ölümünün 11. Yılında Reşat Fuat Baraner

Reşat Fuat Baraner 12 Ağustos 1968 tarihinde öldü. Öldüğü zaman 68 yaşında idi ve bu 68 yılın en az 50 yılı, işçi sınıfının siyasi mücadelesinde sorumlu bir nefer olarak savaşmakla geçmişti. Bu onurlu yaşamın arkasında, bugünden yarına uzanan bir saygı demeti vardır.

1920'lere gelinen yıllarda yurtsever gençlik hareketlerinin içinde bir gençlik önderi olarak çalışan Baraner, daha sonraki yıllarda Almanya'da komünistlerin mücadelesi içinde bulundu ve Türkiye'ye döndüğü 1920 yılından sonra TKP saflarında sosyalizm davasına olan bağlılığını, mücadelesiyle kanıtladı. Bir çok kez hapse girip çıktı. 1944 ve 1951 yıllarındaki genel tevkifatlarda burjuvazinin zulmüne karşı gösterdiği direnç bugün dilden dile gelen ve övgüyle söz edilen meziyetidir. Bu gerçek, bir kısım yoldaşları,

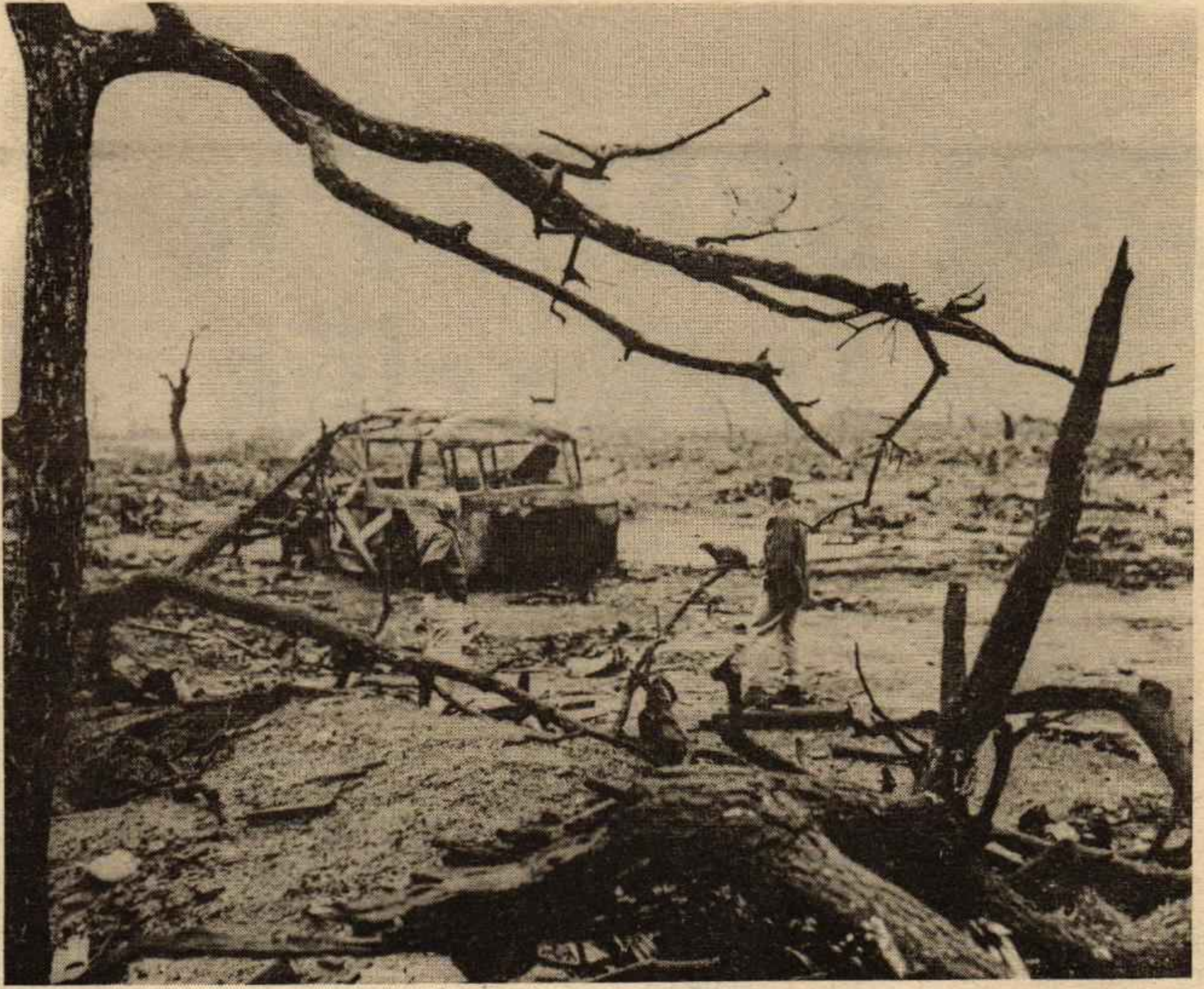
işkence altında çözülmüş ve bu çözülmüşlüklerini ona karşı zaman zaman silah olarak kullanmış olsalar bile, bugün herkes tarafından bilinmektedir.

Onun işçi sınıfının davasına hizmetlerini hiç kimse ondan geri almak hakkına sahip değildir. Eğer sosyalist mücadele veraset ilamlarıyla sürseydi bile kimsenin kuşkusu olmasın ki Reşat Fuat Baraner yine en büyük mirasçı olurdu.

Mücadele sağlığını, organik gücünü kemirdi ama sosyalizme olan inancını yenemedi, mücadeledeki kararlılığını kıramadı. 12 Ağustos 1968'de öldüğü zaman kaybettiğimiz, dünya ve Türkiye sosyalist hareketi için değerli bir mücadele adamı idi.

Geçen gün Maocuların da mezarına gidip Reşat Fuat'ı anmak istediklerini işitenler ise katıla katıla gülmekten kendilerini alamadılar!

Hiroşima ve Nagasaki'ye 34 Yıl Önce Atom Bombası Atılmıştı



Hiroşima ve Nagasaki'de atom bombası patladıktan sonraki manzara

1945 yılının 6 Ağustos'unda Hiroşima'ya, 9 Ağustos'unda Nagazaki'ye atom bombası atılmasının üzerinden 34 yıl geçti. Geçen bu 34 yıl içerisinde, sosyalist sistemin öncülüğünde dünya barış güçleri kalıcı bir barışın sağlanması yolunda hayati adımlar attılar. Sosyalizmin somut gücü ve halkların barış isteği ve bu yolda kararlılığı, emperyalizmin savaş ve silahlanma kışkırtıcılığını geriletirken, insanlığın Hiroşima ve Nagazaki'deki insanlık dışı imhaya karşı nefretini defalarca göstermiştir.

Hiroşima ve Nagazaki'ye atılan atom bombası, 2. Dünya Savaşı'nın sona ermesinin dünyada barış ve güvenliği sağlamaya yetmeyeceğini kanıtlamıştır. Teslim olmuş bir ülke halkının üzerinde atom bombasının denenmesi ile, emperyalizm bir yandan, daha bir savaş biterken, insan-

lığın geleceği için çok daha tehlikeli savaş teknolojisi peşinde olduğunu göstermiş, diğer yandan bu vahşet yoluyla savaş sonrasında dünya güçler dengesinde kendi haline değişiklikler yaratmayı ummuştur. Savaşın ardından soğuk savaş döneminin önde gelen tehdit unsurları atom ve hidrojen bombaları olmuştur. 1950'lerde ABD emperyalizmi Kore'de halk gücüne karşı saldırı planları yaparken, Hiroşima-Nagazaki'yi örnek alarak, «bir-iki bombayla Kore'nin de işini bitirmek» hesaplarına girişmiştir. Bu arada nükleer silahları geliştirme, yeni kitle tahrip silahları üretmeye de hız vermiştir.

Ancak yine bu soğuk savaş yıllarında dünya barış güçleri yoğun bir örgütlenme ve propaganda çalışması yürütmüşlerdir. 1949 yılında, Paris ve Prag'da Dünya Ba-

riş Savunucuları toplanmış, aynı anda saldırgan NATO paktı da kurulmaktaydı, hemen sonra Moskova'da toplanan Dünya Barışseverleri Birlik Kongresi dünya barış hareketinin örgütlenme çabalarını hızlandırmış, bu yolda önemli bir kilometre taşı olmuştur. 1950'de Stokholm'de toplanan Dünya Barış Kongresi'nin ardından yayınlanan Stockholm Çağrısı'na yarım milyar insan imza atmıştır. 2. Dünya Savaşı'nın dehşetini gören, atom bombasının hunharlığına, onu kullananların insanlık düşmanı yüzüne tanık olan insanlık, Stockholm Çağrısını destekleyerek atom bombasına, termonükleer savaş kışkırtıcılığına ve emperyalizmin saldırganlığına karşı olduğunu göstermiştir. Gerçekleşen bu büyük kampanya, ABD'nin Kore'de atom bombası kullanmasını engellemede vazgeçilmez bir

rol oynamıştır. Stockholm Barış Kongresi'nden bu yana dünya barış hareketi silahsızlanma ve kalıcı bir barışın sağlanması yolunda kalıcı adımlar atmıştır. Bu adımlar karşısında gerilemekle birlikte emperyalizm yeni kitle imha silahları üretme ve savaş kışkırtıcılığından doğası gereği vazgeçemediğini, vazgeçmeyeceğini göstermiştir.

Hiroşima ve Nagazaki'de çocuklar hala sakat doğmaktadır. Bu durum, emperyalizmin insanlık dışı yüzünü bir kez daha hatırlatırken, dünya barış güçlerine geleceğe ilişkin görevlerinin kapsamı ve önemini vurgulamaktadır.

Hiroşima ve Nagazaki'de yaşananlar insanlığın yüz karasıdır. Dünya barış güçleri emperyalizmin yeni Hiroşima-Nagazaki hesaplarını boşa çıkarmışlardır, çıkarcaklardır.

Birlik

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Merkez Organı

Sahibi: Türkiye Sosyalist İşçi Partisi adına Ahmet Kaçmaz — Sorumlu Müdür: Ali Aktürk — Yönetim yeri: Parmakkapı Tel Sokak 2/4, Beyoğlu/İST. — Abone bedeli: 6 aylık: 225 TL, 1 Yıllık 450 TL, yurt dışı iki katıdır. Avrupa temsilciliği: Nilgün Doğançay — 6300 Giessen, 1 Postfach: 5322 Federal Almanya — Banka No: Nilgün Doğançay, Deutsche Bank Konto Nr: 020 - 1640 Giessen - Deutschland — Baskı: ÇAĞDAŞ OFSET — S.B.T.:13 Ağustos 1979